

FFI Forsvarets
forskningsinstitutt

24/00157

FFI-RAPPORT

Norske eksperterers prediksjoner om krigen i Ukraina

– hvor godt har de truffet?

Noah Wicken

Alexander William Beadle

Norske eksperterers prediksjoner om krigen i Ukraina – hvor godt har de truffet?

Noah Wicken
Alexander William Beadle

Emneord

Prediksjon
Sikkerhetspolitikk
Etterretning

FFI-rapport

24/00157

Prosjektnummer

1553

Elektronisk ISBN

978-82-464-3515-2

Engelsk tittel

Assessing the Accuracy of Norwegian Expert Predictions on the War in Ukraine

Godkjennerne

Alf Christian Hennum, *forskningsleder*
Sigurd Glærum, *forskningssjef*

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskreven signatur.

Opphavsrett

© Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Publikasjonen kan siteres fritt med kildehenvisning.

Sammen drag

I denne studien undersøker vi norske eksperters evne til å forutsi utviklingen i krigen i Ukraina. Eksperters prediksjoner påvirker befolkningens og beslutningstagernes forventninger om sikkerhetspolitiske spørsmål. Vi har imidlertid lite kunnskap om hvor godt eksperter evner å forutsi fremtidig utvikling. Tidligere studier har målt treffsikkerheten deres gjennom spørreundersøkelser der ekspertene har blitt bedt om å tallfeste prediksjonene sine. Disse studiene har vist at eksperter ikke treffer særlig bedre enn ren gjetning. Samtidig er ikke spørreundersøkelser representativt for måten eksperter normalt uttaler seg om fremtiden på. Ekspertene uttaler seg oftest kun om temaer de har kompetanse på, og bruker ord snarere enn tall når de beskriver sannsynligheter. Her måler vi ekspertenes treffsikkerhet basert på deres egne uttalelser i norske medier.

Studien er basert på 173 prediksjoner fra 10 av de mest siterte ekspertene i norske medier i forbindelse med krigen i Ukraina. Prediksjoner defineres her som uttalelser om fremtidige utfall som inkluderer en sannsynlighetsvurdering. Med sannsynlighetsvurdering mener vi ord og uttrykk som beskriver hvor sannsynlig utfallet er, for eksempel «lite sannsynlig» eller «trolig». Treffsikkerheten er målt ved å undersøke hvor ofte det utfallet som ekspertene pekte på som det mest sannsynlige, faktisk skjedde.

Resultatene viser at ekspertene har truffet på mer enn fire av fem prediksjoner (81 prosent). Ekspertene traff derimot vesentlig dårligere på spørsmål om hvorvidt Russland ville gå til fullskalainvasjon, og hvordan invasjonen ville arte seg (48 prosent). Ekspertene som «bommet» på invasjonsprediksjonene, hadde imidlertid omtrent like god treffsikkerhet på prediksjoner om andre utfall som ekspertene som «traff». Ekspertenes individuelle treffsikkerhet varierer fra 68 prosent til 100 prosent, men det er betydelig forskjell i hvor mye ekspertene har predikert. Data settet gir ikke grunnlag for å si noe om systematiske individuelle forskjeller i prediksjonevne fordi ekspertene i media predikerer ulike utfall på ulike tidspunkt. I tillegg gjør bruken av språklige sannsynlighetsvurderinger, i stedet for tallfestede, det vanskelig å skille ut eksperter som pekte på samme utfall, men som kanskje ikke var like overbevist om at det ville skje.

Den overraskende høye treffsikkerheten i forhold til tidligere studier skyldes trolig at ekspertene først og fremst har uttalt seg på etterprøvbare måter om utfall som har lav sannsynlighet for å inntreffe, for eksempel bruk av atomvåpen. Til sammenligning ville en enkel tilnærming som å predikere «ingen endring» oppnådd omtrent samme treffsikkerhet som ekspertene (80 prosent).

Selv om resultatene viser at det er grunn til å forvente at eksperters tydeligste prediksjoner i media vil treffe, er det usikkert hvor overførbare funnene er til andre situasjoner hvor eksperter ofte brukes. Hvis den høye treffsikkerheten i spørsmål om Ukraina-krigen delvis skyldes at eksperter ofte kun uttaler seg på etterprøvbare måter på spørsmål om relativt sjeldne fenomener, kan ikke den samme treffsikkerheten forventes på spørsmål om vanligere typer hendelser.

Summary

This study assesses the accuracy of Norwegian experts' predictions about the war in Ukraine. Expert predictions play an important role in shaping expectations about political and military developments. Despite this, our understanding of the ability of experts to predict the future is relatively limited. Previous studies have attempted to measure the accuracy of expert predictions through surveys, where the experts had to assign numerical probabilities to specific outcomes. These studies suggest that the accuracy of the experts is on par with pure guesswork. However, experts do not normally make predictions through tournaments and surveys. Rather, they generally predict outcomes only within their area of expertise, and they use words, rather than numbers, when describing probabilities. Here, we assess the accuracy of expert predictions based on their own statements to the media.

Our study is based on 173 predictions from 10 of the most cited experts in the Norwegian media on questions about the war in Ukraine. We manually surveyed the expert statements to identify predictions. We define predictions as statements about future outcomes that include a probability assessment. By probability assessment, we mean words and expressions that describe how likely the outcome is, such as 'not likely' and 'probable'. Accuracy is measured by examining how often the outcome that experts pointed to as the most probable actually occurred.

The results show that experts anticipated the correct outcome on more than four out of five predictions (81 percent). However, the experts performed significantly worse on questions about whether Russia would engage in a full-scale invasion and how the invasion would unfold (48 percent). Interestingly, the experts that failed to anticipate the invasion were *not* significantly less accurate in their predictions about other outcomes compared to the experts that correctly predicted the invasion. Individual hit rates range from 68 percent to 100 percent, but the number of predictions each expert made varies significantly. Our dataset does not provide a basis for making claims about systematic individual differences in predictive ability because experts in the media make predictions about different topics and at different times. Additionally, the use of verbal probability assessments, instead of numerical, makes it hard to identify experts who pointed to the same outcome, but may not have been equally convinced that it would happen.

The surprisingly high accuracy compared to previous studies is most likely explained by the type of outcomes experts make verifiable predictions about in the media. Many of the expert predictions identified in this study concern outcomes that are considered very unlikely, such as the use of nuclear weapons. By comparison, consistently predicting 'no change' on the same questions would have achieved the same level of accuracy as the experts' (80 percent).

Although the results suggests that the most explicit expert predictions in the media will be correct, the generalizability of these findings to other situations where experts are used is uncertain. If the high hit rates on questions about the war in Ukraine is partly explained by the fact that experts only make verifiable statements about relatively rare phenomena, the same level of accuracy cannot be expected for questions about more common types of events.

Innhold

Sammendrag	3
Summary	4
Innhold	5
Forord	6
1 Innledning	7
2 Metode	9
2.1 Ekspert	9
2.2 Prediksjoner	11
2.3 Treffsikkerhet	14
3 Resultater og diskusjon	16
3.1 Generell treffsikkerhet	16
3.2 Tematisk variasjon	16
3.3 Individuelle forskjeller	17
3.4 Overraskende høy treffsikkerhet	19
4 Konklusjon	22
Referanser	24
Vedlegg	25

Forord

Denne rapporten er skrevet som en del av FFI-prosjektet «Globale trender og militære operasjoner III» (2019–2024). Prosjektets formål er å analysere globale utviklingstrekk av betydning for norsk sikkerhet. Ekspertene utgjør ofte det viktigste kildegrunnlaget når den sannsynlige utviklingen i våre sikkerhetspolitiske omgivelser skal beskrives. De kjennetegnes ved at de ofte intervjues i media, oppnevnes i kommisjoner og inviteres jevnlig av militære og politiske beslutningstagere for å orientere om mulige konsekvenser av dagsaktuelle hendelser. Likevel finnes det svært få studier som har målt hvor godt eksperter faktisk predikerer fremtiden.

Prosjektet har tidligere målt eksperters treffsikkerhet gjennom FFIs prediksjonsturnering (2017–2020). Her ble hundrevis av norske eksperter bedt om å tallfeste hvor sannsynlig de mente ulike utfall var på over 200 spørsmål om ulike temaer. Samtidig er ikke turneringer representativt for måten eksperter normalt uttaler seg om fremtiden på. Ekspertene uttaler seg oftest kun om temaer de har kompetanse på og bruker ord snarere enn tall når de beskriver sannsynligheter. Vi har derfor lenge ønsket å måle eksperters treffsikkerhet basert på deres egne premisser.

Russlands invasjon av Ukraina i februar 2022 gav en unik anledning til å kunne følge norske eksperters prediksjoner på et tema av spesielt stor betydning for norsk sikkerhet over lengre tid. Ikke bare var resultatene vi fant overraskende, men rapporten har også gitt nye innsikter om hvordan eksperter predikerer i media og hvor presist kvalitative sannsynlighetsord kan måles.

All metodeutvikling og datainnsamling er gjennomført av Noah Wicken, som del av et sommerengasjement fra juni til august 2023. Alexander William Beadle har veiledet arbeidet, samt bidratt til analysen og rapportens konklusjoner.

Kjeller, 2. januar 2024

Alexander William Beadle, prosjektansvarlig.

1 Innledning

De siste årene har eksperter vært mye brukt i norske medier til å forklare hva som skjer i krigen i Ukraina og til å si hva de tror vil skje i fremtiden. Eksperters prediksjoner spiller en viktig rolle i å forme befolkningens og beslutningstageres forventninger, for eksempel til hvorvidt Russland ville invadere i tiden før krigen brøt ut og om muligheten for at konflikten vil eskalere til atomkrig. Vi vet imidlertid lite om hvor godt eksperter faktisk treffer. Den vanligste forklaringen på dette kunnskapshullet er at treffsikkerheten deres er for vanskelig å måle, fordi eksperter bruker vage, språklige sannsynlighetsbegreper som gjør det vanskelig å etterprøve prediksjonene deres. Et eksempel er ordet «mulig», som brukes mye, men er så flertydig at det i ettertid alltid kan tolkes slik at prediksjonen var riktig, uavhengig av utfallet.

Tidligere studier har derfor forsøkt å måle treffsikkerheten til eksperter ved å tvinge dem til å tallfeste sine prediksjoner gjennom spørreundersøkelser, der ekspertene må oppgi hvor sannsynlig i antall prosent de tror hvert utfall er. Den mest kjente er Philip E. Tetlocks studie av amerikanske eksperters treffsikkerhet.¹ Gjennom flere prediksjonsturneringer fra slutten av 1980-tallet til 2003 samlet Tetlock inn 82 361 prediksjoner fra 284 eksperter på spørsmål som hvorvidt det ville skje et kuppforsøk mot Mikhail Gorbatsjov og hvorvidt USA ville gå til krig mot Irak. Resultatene viste at ekspertene slet med å slå ren gjetning, der sannsynlighetene fordeles helt likt på alle svaralternativer. Dette gav opphav til utsagnet Tetlocks studie ble mest kjent for, nemlig at eksperter er like dårlige til å predikere som en pilkastende ape med bind for øynene.

Fra 2017 til 2020 arrangerte FFI en egen prediksjonsturnering for å etterprøve Tetlocks funn.² Her ble det samlet inn rundt 150 000 prediksjoner fra 267 norske eksperter på spørsmål som hvorvidt Russland ville invadere et naboland og hvor mange NATO-land ville bruke 2 % av BNP på forsvar i 2024. Resultatene var like nedslående som Tetlocks: Ikke bare traff de norske ekspertene like dårlig som apen, de traff heller ikke bedre enn andre ikke-eksperter som deltok i turneringen.

De få empiriske studiene som finnes tilsier derfor at eksperter treffer dårlig. Samtidig er ikke turneringer måten eksperter normalt predikerer på. De fleste offentlig kjente prediksjoner gjøres i forbindelse med intervjuer i media, der eksperter blir spurt om eller selv skisserer hva de tror kan skje fremover. Ikke alle eksperter forsøker å forutsi fremtiden, men mange gjør det. Flere av dem som bommet på Russlands invasjon har fått hard medfart i etterkant, mens de som traff har blitt trukket frem som spesielt gode. Samtidig har ingen studier undersøkt hvor representativt ekspertenes treffsikkerhet på invasjonsspørsmålet er for prediksjonene deres senere i krigen.

Hensikten med denne rapporten er å måle hvor godt de ti mest brukte ekspertene i norske medier har truffet i sine prediksjoner om krigen i Ukraina. I kapittel 2 beskrives studiens metodiske tilnærming, der vi måler andelen utfall som ekspertene pekte på som de mest sannsynlige som

¹ Tetlock, Philip E. (2005), *Expert Political Judgment: How Good Is It? How Can We Know?* (Princeton: Princeton University Press).

² Beadle, Alexander W. (2021), «FFIs prediksjonsturnering – datagrunnlag og foreløpige resultater», *FFI-rapport 21/00737* (Kjeller: Forsvarets forskningsinstitutt).

faktisk skjedde (treffprosent). Det resulterende datagrunnlaget består av 173 prediksjoner som strekker seg fra månedene før den russiske invasjonen og frem til sommeren 2023. Så vidt forfatterne vet, er dette den første studien som har målt treffsikkerheten til eksperter basert på deres egne sannsynlighetsbegreper og måten de selv har valgt å uttale seg på i media.

I kapittel 3 diskuteres resultatene, som gir en rekke overraskende funn sammenlignet med tidligere forskning. Ikke bare treffer de norske ekspertene svært godt på alle andre temaer enn invasjonen, men alle har også truffet langt bedre enn gjetning. Enkelte eksperter har truffet spesielt godt. Den høye treffsikkerheten handler imidlertid delvis om at eksperters bruk av sannsynlighetsord kun tillater et mindre presist treffsikkerhetsmål enn det som er brukt i tidligere studier. En annen forklaring er trolig at spørsmålene som ekspertene predikerer i media ofte omhandler hendelser som i utgangspunktet er lite sannsynlige (f.eks. bruk av atomvåpen). Det er derfor ikke overraskende at ekspertene treffer mesteparten av gangene. En enkel algoritme som alltid predikerte at ingenting nytt ville skje, treffer omtrent like godt som ekspertene.

I kapittel 4 diskuteres implikasjoner for eksisterende kunnskap om eksperters treffsikkerhet. På den ene siden viser rapporten at det er mulig å måle treffsikkerhet, også basert på språklige sannsynlighetsbegreper. På den annen side gjør mangelen på tallfestede prediksjoner at det fortsatt er vanskelig å skille mellom hver enkelt ekspert. I tillegg gjør det at ekspertene selv er med på å bestemme hvilke spørsmål de predikerer og kan etterprøves på, at det er usikkert hvor overførbare de oppløftende funnene er til andre situasjoner hvor eksperter ofte brukes.

2 Metode

Dette kapittelet beskriver studiens metode for å måle treffsikkerheten til eksperters prediksjoner i norske medier.

2.1 Ekspert

Formålet med studien var å undersøke hvordan eksperter i media har vurdert fremtidige utviklinger i krigen i Ukraina. Det finnes imidlertid ingen etablerte definisjoner av hva som kreves for å være en ekspert, utover at det er «en spesielt dyktig og sakkyndig person».³ I sikkerhetspolitisk sammenheng baseres ekspertisen ofte på at personen har forsket på eller arbeidet med det aktuelle temaet. I denne studien har vi derfor tatt utgangspunkt i alle personer som har blitt omtalt som «ekspert» og/eller «forsker» i norske mediepublikasjoner om krigen i Ukraina.

Datainnsamlingen er gjennomført ved bruk av Atekst i Retriever Norges database. Atekst er et mediearkiv som inneholder store deler av materiale som er publisert av norsk medier, og omfatter blant annet avisartikler og radiointervju. Utover dette er ekspertsøket tematisk og tidsmessig avgrenset. Tematisk er søket avgrenset ved kun å omfatte publikasjoner som inneholder ordene «Ukraina» og enten «krig», «konflikt» eller «invasjon». Tidsmessig er søket avgrenset til toårsperioden fra og med 1. juni 2021 til og med 30. juni 2023. Starttidspunktet har til hensikt å fange opp prediksjoner om konflikten som ble gjort omtrent et halvt år før invasjonen i februar 2022. Sluttidspunktet er satt til slutten av juni 2023 da datainnsamlingen ble avsluttet.⁴

Atekst har en «Person»-funksjon. Denne funksjonen innebærer at personer som er nevnt i mediepublikasjoner dukker opp i et sidefelt. På denne måten kan man identifisere «eksperter» uten å gå gjennom samtlige publikasjoner som dukker opp. Søket gir en liste med 50 personer i personfeltet. Når man ser bort fra politikere, beslutningstakere, historiske personer og journalister, gjenstår 14 norske personer. Med «norsk» siktes det her til at personen har uttalt seg på norsk i et norsk medium minst én gang. Disse personene defineres som «norske eksperter».

Tabell 2.1 viser alle de 14 ekspertene kartlagt ved navn, institusjonell tilhørighet og søketreff. Søketreff vil si antall treff eksperten er registrert med i personfeltet, og viser antallet ganger eksperten er nevnt i media innenfor søkets tematiske og tidsmessige avgrensninger. Tallet indikerer derfor ikke nøyaktig antall ganger eksperten har uttalt seg, siden noen eksperters uttalelser kan være beskrevet i flere ulike artikler. Søketreffet gir oss likevel et omtrentlig mål på hvem som er de mest brukte ekspertene i norske medier i saker om krigen i Ukraina.

Den videre analysen er avgrenset til de ti ekspertene med flest søketreff. Dette er gjort av ressurshensyn, da identifisering og analysering av alle ekspertenes prediksjoner er omfattende arbeid. Alle de ti utvalgte ekspertene arbeider med forsvars- og sikkerhetspolitiske spørsmål ved relevante forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Alle har høyere utdanning på masternivå, og ni

³ <https://snl.no/ekspertise>

⁴ Følgende søkeord inn i søkefeltet i Atekst: «Ukraina and (krig or konflikt or invasjon) and (ekspert or forsker)».

av ti eksperter har eller tar doktorgrad. Fire av ekspertene har doktorgrad med russisk politikk som tema. Disse personene har dermed en tilknytning til fagmiljøer og/eller fagkunnskaper som gjør at det naturlig å omtale dem som «eksperter».

	Ekspert	Institusjon	Treff
1	Julie Wilhelmsen	Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	383
2	Tormod Heier	Stabsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	376
3	Tor Bukkvoll	Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	305
4	Jakub Godzimirski ⁵	Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	297
5	Tom Røseth	Stabsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	289
6	Palle Ydstebø	Krigsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	261
7	Geir Hågen Karlsen	Stabsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	229
8	Karsten Friis	Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	211
9	Karen-Anna Eggen	Institutt for forsvarsstudier (IFS), Forsvarets høgskole (FHS)	155
10	Cecilie Hellestveit	Folkerettsinstituttet (NAIL)	149
11	Ståle Ulriksen	Sjøkrigsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	117
12	Arne Bård Dalhaug	Tidl. general/Norges forsvarsforening (NFF)	114
13	Lars Peder Haga	Luftkrigsskolen, Forsvarets høgskole (FHS)	109
14	Sverre Diesen	Tidl. general/Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	94

Tabell 2.1 Antall treff på norske eksperter i Atekst-søk om krigen i Ukraina.

Bruk av alternative søkeord for å identifisere eksperter har også liten betydning for utvalget. Alternative søkekriterier, der man legger til «professor» i tillegg til «ekspert» og «forsker», gir omtrent dobbelt så mange artikkeltreff, men har lite å si for utvalget eksperter. Å søke etter «professor» ville gjort at Janne H. Matlary ved UiO/Stabsskolen dukket opp i personfeltet, mens Arne Bård Dalhaug ville falt utenfor. Siden vi kun bruker de ti ekspertene med flest søketreff har ikke dette betydning for resultatene. Derimot ville dette søket gjort at Lars Peder Haga fikk flere treff enn Karen-Anna Eggen, slik at disse to ekspertene ville ha byttet plass. Konsekvensen av å droppe søkeordet «professor» er derfor kun at Eggen inkluderes, mens Haga faller utenfor.

⁵ Jakub Godzimirski dukker opp både som «Jakub Godzimirski» og «Jakub M. Godzimirski», med henholdsvis 297 og 138 treff. Mange av treffene er imidlertid overlappende. Det tas derfor her utgangspunkt i det høyeste antallet.

2.2 Prediksjoner

Prediksjonene som danner datagrunnlaget for denne studien, er identifisert på følgende måte. Først er det gjennomført egne søk i Atekst etter hver enkelt eksperts uttalelser om krigen i Ukraina.⁶ Deretter har alle artiklene som disse søkene har gitt, blitt lest manuelt. I denne gjennomgangen er det lett etter ekspertuttalelser som kan regnes som prediksjoner. Til sammen ble det identifisert 173 prediksjoner, dokumentert i et eget datasett og oppsummert i vedlegg A.

Alle prediksjonene som er analysert i denne studien oppfyller fire kriterier. For det første må ekspertuttalelsen være en påstand om *et fremtidig utfall*. Påstander om fakta rundt hendelser som allerede har skjedd, faller derfor uten. For eksempel vil påstander om hvorvidt det var et russisk eller ukrainske missil som eksploderte i Polen 15. november 2022, ikke regnes som prediksjoner. Påstander om hvordan Polen vil reagere på hendelsen, regnes derimot som prediksjoner. Formålet er altså ikke å faktasjekke uttalelser, men å vurdere eksperters evne til å forutsi fremtidige utfall.

For det andre må ekspertens påstand være enten *et direkte sitat, tillagt eksperten av journalisten i en artikkel der han eller hun har blitt intervjuet*, eller *skrevet av eksperten selv*. At påstanden er tillagt eksperten vil si at journalisten parafaserer eksperten, altså beskriver ekspertens påstand uten bruk av direkte sitat. En journalist som intervjuet en ekspert, skrev f.eks. «Han tror fortsatt det er lite sannsynlig at Russland vil bruke atomvåpen mot Ukraina». At eksperten har skrevet påstanden selv omfatter medieartikler, kronikker, og lignende, som eksperten har publisert under eget navn, enten alene eller sammen med andre forfattere.

For det tredje må påstanden være *etterprøvbar*. Det vil si at uttalelsen må inneholde tilstrekkelig klart definerte begreper og tidsrammer til at det er mulig å avgjøre hvorvidt prediksjonen traff eller ikke. I EPJs og FFIs prediksjonsturneringer ble etterprøvbareheten sikret gjennom detaljerte beskrivelser av hvordan utfallene på alle prediksjoner skulle avgjøres. For eksempel ble deltagerne i FFIs studie bedt om å predikere utviklingen i oljeprisen ved å besvare spørsmålet: «Hva vil spotprisen på et fat Brent Blend råolje være 31. desember 2017?». Her ble det oppgitt hvilken råvarekurs som skulle brukes til å måle oljeprisen, og det ble opplyst om at det endelige svaret ville baseres på den daglige spotprisen rapportert av Dagens Næringsliv på den siste dagen i året. I tillegg måtte ekspertene tallfeste sine prediksjoner, ved å oppgi hvor sannsynlig (i prosent) de mente hvert utfall var, f.eks.: «1) Mindre enn \$44: __ %, 2) \$44–\$47,99: __ %, 3) \$48–\$51,99: __ %, 4) \$52–\$55,99: __ %, og 5) \$56 eller mer: __ %». På denne måten var det mulig å måle nøyaktig og utvetydig hvor godt ekspertene traff.

Når eksperter uttaler seg i media, bruker de sjelden klart definerte begreper eller avgrensede tidsrammer. Påstanden «Likevel er det trolig et spørsmål om tid før Kyiv faller – i større grad enn om det skjer» kan illustrere begge disse utfordringene. For det første kan det være usikkert hva som ligger i at «Kyiv faller». Vil det for eksempel si at russiske myndigheter offisielt uttaler at de har kontroll over byen, eller at enkelte medier melder at Kyiv har falt? For det andre er det

⁶ Følgende søk legges inn for hver ekspert i Atekst: «[Ekspertens navn] and Ukraina and (krig or konflikt or invasjon)». Hvert søk er også avgrenset til den aktuelle tidsperioden fra og med 1. juni 2021 til og med 30. juni 2023.

uklart når man kan si at prediksjonen er avgjort. Er prediksjonen for eksempel riktig dersom det skulle vise seg at «Kyiv faller» om to år?

I møte med disse utfordringene har vi valgt en skjønnsmessig tilnærming til tolkningen av ekspertenes prediksjoner. Utgangspunktet er at innholdet og tidsavgrensningen må tolkes i lys av den konteksten påstanden er gitt. Uttalelsen om Kyivs fall kom noen dager etter invasjonen i februar 2022, mens en enorm militær konvoi nærmet seg Kyiv. Uttalelsen ble gitt i et intervju om hvem som kom til å bli innsatt som leder i Ukraina under okkupasjonen. Det er nå klart at Russland ikke klarte å erobre Kyiv, og det vil derfor være unaturlig om utfallet fortsatt skulle stå åpent ettersom Kyiv ikke enda har «falt». Mer tvilsomt kunne det derimot blitt om Russland erobret Kyiv i desember 2022. Selv om man kan sette problemstillingen på spissen, bør ikke denne metodiske utfordringen overdrives. Som det fremgår av vedlegget til denne rapporten, er det vanligvis relativt klart hva som ligger i prediksjonene eksperter har kommet med. Prediksjoner som anses å være for vage til å kunne etterprøve, er uansett ikke inkludert i datagrunnlaget. For eksempel faller påstanden om at en ukrainsk tjenestepersons uttalelse «sannsynligvis [vil ha] en effekt i Moskva» utenfor utvalget, fordi det er uklart hva «en effekt» innebærer.

For det fjerde må ekspertens prediksjon inneholde en *sannsynlighetsvurdering*. Det vil si at ekspertens påstand må inneholde en beskrivelse av hvor sannsynlig han eller hun mener utfallet som skisseres er. Tallfestede sannsynlighetsvurderinger er den mest presise typen sannsynlighetsvurdering. I vårt utvalg er det imidlertid kun én tallfestet prediksjon. I stedet bruker ekspertene sannsynlighetsord. Eksperten som uttalte seg om «Kyivs fall» brukte for eksempel ordet «trolig». Ellers brukes ofte ord som «sannsynlig», «mulig» og «forventer».

Et sentralt metodisk spørsmål er derfor hvordan ekspertenes sannsynlighetsord skal tolkes. En rekke studier har vist at mennesker oppfatter sannsynlighetsuttrykk svært ulikt.⁷ I disse studiene har respondenter blitt bedt om å oppgi hvordan de forstår ulike sannsynlighetsord i antall prosent. I en studie av norske etterretningsbrukeres forståelse av vanlige sannsynlighetsuttrykk fant Bjørn Ove Halvorsen at det er svært lav eller lav konsensus om 10 av 18 uttrykk.⁸ Tilsvarende funn er gjort i engelsktalende land.⁹ Selv om det er relativt stor variasjon i nøyaktig hvordan sannsynlighetsuttrykkene forstås, viste Halvorsens studie at det nesten alltid er konsensus om hvorvidt ordene tilsier en sannsynlighet på over 60 prosent eller under 40 prosent, altså hvorvidt brukerne mener det mest sannsynlige er at hendelsen vil skje eller ikke skje.

Her brukes derfor Halvorsens studie til å kategorisere ekspertenes prediksjoner utfra hvorvidt ordene de brukte tilsier at de mente at utfallet mest sannsynlig ville skje (tilsvarende over 60 prosent) eller mest sannsynlig ikke ville skje (tilsvarende under 40 prosent).¹⁰ For at en ekspertprediksjon skal kategoriseres innenfor den ene eller andre kategorien, forutsettes det at både

⁷ Se for eksempel Teigen, Karl Halvor (1984), «On the nature of probability judgements», *Psykologisk rapportserie*, Universitet i Bergen, 5:1.

⁸ Halvorsen, Bjørn Ove (2020), «Samme språk eller stammespråk», masteroppgave ved Forsvarets høgskole.

⁹ Mosteller, F. og Youtz, C. (1990), «Quantifying Probabilistic Expressions», *Statistical Science*, 5:1, ss. 2–12.

¹⁰ Selv om etterretningsbrukere ikke er representative for befolkningen stemmer Halvorsens funn stort sett overens med funn fra andre studier der forståelsen av sannsynlighetsuttrykk er målt, se Mosteller, F., og Youtz, C. (1990).

gjennomsnittet og modalverdien (verdien med flest observasjoner) i Halvorsens studie av hvordan etterretningsbrukerne forstod uttrykkene, ligger over 60 prosent eller under 40 prosent.¹¹ For eksempel har uttrykket «meget sannsynlig» en gjennomsnittlig tallfestet sannsynlighet på 78 prosent og en modalverdi på 80 prosent. Ettersom begge verdiene ligger over 60 prosent, havner dette uttrykket i kategorien «over 60 prosent». Sannsynlighetsord der snittet og modalverdien derimot ligger mellom 40 prosent og 60 prosent, plasseres i kategorien «rundt 50 prosent», fordi tolkningen av disse ordene gjør det vanskelig å hevde at eksperten pekte på det ene eller andre utfallet som mest sannsynlig. Denne kategorisering og typiske sannsynlighetsord innenfor hver av de tre kategoriene, er oppsummert i tabell 2.2.

	Over 60 prosent	Rundt 50 prosent	Under 40 prosent
Sannsynlighetsuttrykk	«Meget sannsynlig» «Vi er overbevist om» «Stor grad av sikkerhet» «Sannsynlig» «Betydelig grad av sikkerhet» «Vi fester stor tillit til» «Vi tror at»	«Mulig» «Like sannsynlig som usannsynlig» «Det er indikasjoner på» «Visse forhold peker i retning av»	«Meget lite sannsynlig» «Svært tvilsomt» «Nesten umulig» «Ikke sannsynlig» «Usannsynlig» «Tvilsomt» «Lite sannsynlig»

Tabell 2.2 Kategorisering av sannsynlighetsuttrykk.

Ekspertene i vårt utvalg bruker riktignok flere sannsynlighetsord enn dem som fremgår av tabell 2.2. Disse sannsynlighetsuttrykkene er derfor tolket i lys av prediksjonens kontekst. I praksis ligger ekspertens sannsynlighetsord ofte tett opp mot uttrykkene analysert av Halvorsen, som ordet «trolig» og uttrykket «vi tror at». Selv om ekspertene tidvis bruker andre uttrykk, er det også vanligvis tydelig hvordan de skal forstås. Flere eksperter hevder for eksempel at «det bare er et spørsmål om tid» før noe skjer, eller at de «forventer» et bestemt utfall. Slike prediksjoner tolkes her som at ekspertene tenkte utfallet var mer enn 60 prosent sannsynlig. Som ved kriteriet om etterprøvbarehet, er påstander hvor det er tvil om hvilken sannsynlighetskategori uttrykket tilhører, også utelatt fra datagrunnlaget.

Det er naturligvis mulig at ekspertene i vårt utvalg forstår sannsynlighetsuttrykkene på en måte som avviker fra inndelingen basert på norske etterretningsbrukere. Fordelen med en slik kategorisering er likevel at den legger til grunn en forståelse som er vanlig, i alle fall hos etterretningsbrukere. På denne måten gir den uttrykk for den forståelsen beslutningstagere, og antageligvis publikum for øvrig, vil sitte igjen med etter å ha lest prediksjonen.

Totalt er det identifisert 173 unike prediksjoner om krigen i Ukraina fra de 10 mest brukte ekspertene i norske medier. Dette datagrunnlaget inneholder altså ikke alle uttalelsene ekspertene har gitt om fremtidig utvikling, men kun de som oppfyller de fire nevnte kriteriene. For å synliggjøre vurderingene av hvilke påstander som inkluderes og ikke, har vi i vedlegg B dokumentert de 71 prediksjoner vi var i tvil om og valgte å utelate fra utvalget. Mange av disse prediksjonene

¹¹ Se tabell 19 i Halvorsen (2020), «Samme språk eller stammespråk», s. 55.

kjennetegnes av entydige sannsynlighetsvurderinger, men flertydige utfall, som gjør at etterprøvbarkriteriet i vår vurdering ikke oppfylles.

2.3 Treffsikkerhet

Formålet med å kategorisere ekspertenes prediksjoner er å kunne måle hvor ofte de har pekt på riktig utfall som det mest sannsynlige. Hvis ekspertene beskrev et utfall med ord som tilsvarer over 60 prosent sannsynlighet, og det faktisk skjedde, regnes dette som en «treff» (1). For eksempel uttalte en ekspert i mars 2022 at det «bare er et spørsmål om tid før Mariupol faller». Ettersom Mariupol falt til russiske styrker i mai 2022, regnes denne prediksjonen som treff. Hvis ekspertene derimot brukte ord som tilsvarer under 40 prosent sannsynlighet, men hendelsen skjedde likevel, regnes dette som en «bom» (0). For eksempel uttalte en annen ekspert i februar 2022 at: «Muligheten for at Russland går inn i Ukraina, kan ikke utelukkes, men den er svært liten». Ettersom Russland invaderte Ukraina, registreres denne prediksjonen som feil. Hvis ekspertene brukte ord som tilsvarer en sannsynlighet på rundt 50 prosent, regnes prediksjonen som en «halv treff» (0,5), uansett utfall. Over flere prediksjoner kan vi beregne den prosentvise andelen riktige prediksjoner, også kjent som *treffprosent*.

I eksemplene over er utfallet klart, ettersom Russland invaderte Ukraina. I andre tilfeller kan det være omstridt hvorvidt hendelsene som ble predikert, faktisk fant sted. Dette har også vært aktuelt i studier med klart definerte begreper, fordi selv tilsynelatende klare definisjoner kan gi rom for tolkning. I FFIs prediksjonsturnering handlet ett av spørsmålene om hvorvidt det ville skje et kuppforsøk mot president Putin innen 2024. For at svaret skulle bli ja, ble det forutsatt at «eksperter flest» i vestlige medier måtte omtale hendelsen som «et kuppforsøk mot Putin». Etter Wagner-gruppens handlinger 23. juni 2023 var det flere eksperter som omtalte hendelsen et kuppforsøk, mens andre beskrev det som et væpnet opprør. Tolkningstvilen oppstår her på grunn av formuleringen «eksperter flest». Selv om det nå fremstår som at ekspertkonsensusen er at det ikke var et kuppforsøk, illustrerer eksempelet at operasjonalisering av ord som «kupp» med begreper som «eksperter flest» og «konsensus» ikke er problemfritt.

I denne studiens datagrunnlag er det stort sett bred enighet om hvorvidt et utfall faktisk har funnet sted. På grunn av dette vil vår metode også ta utgangspunkt i det som er «konsensus». For eksempel er det konsensus om at Ukraina iverksatte en motoffensiv sommeren 2023. Ved tolkningstvil er prediksjonen i det vedlagte datagrunnlaget markert med stjerne (*). Dette gjelder imidlertid kun 7 av 173 prediksjoner. Ved betydelig uenighet knyttet til et enkeltspørsmåls utfall, er den aktuelle prediksjonen ikke med i utvalget.

Enkelte eksperter har uttalt seg flere ganger om samme utfall. Mange eksperter har for eksempel uttalt seg gjentatte ganger i perioden 2022 til 2023 om Russland vil bruke atomvåpen i Ukraina. Spørsmålet er hvordan man skal forholde seg til flere prediksjoner om samme utfall. Skal man for eksempel telle hver enkelt uttalelse som en selvstendig prediksjon? Denne tilnærmingen kan være rimelig da prediksjoner som er gitt på ulike tidspunkter tar for seg ulike kontekster og situasjoner. Bruken av atomvåpen kan for eksempel være mer sannsynlig i enkelte perioder enn i andre. På den annen side vil flere prediksjoner om samme utfall på omtrent samme tidspunkt

kunne skape en skjevhet i utvalget. Prediksjoner som er gitt om samme utfall innenfor samme tomåneders periode, telles derfor som én prediksjon. Dersom grensen settes til én måned er konsekvensen at omtrent 10 identiske prediksjoner om eskalering mellom Russland og Nato faller utenfor. Dersom disse skulle inkluderes ville ekspertenes treffsikkerhet kun økes med noen få prosentpoeng.

Et særlig spørsmål oppstår for prediksjoner om samme utfall innenfor samme tomånedersperiode der eksperten har gitt ulike sannsynlighetsvurderinger. I vårt datasett er det kun et tilfelle av dette: Én ekspert uttalte tidlig i 2022 at sannsynligheten for en russisk fullskalainvasjon var «liten». Fire uker senere uttalte den samme eksperten derimot at en fullskalainvasjon var «mulig». I dette tilfellet har vi regnet den siste prediksjonen som tellende. Denne kategoriseringen er derfor ikke utslagsgivende for resultatet.

3 Resultater og diskusjon

I dette kapittelet diskuteres de viktigste resultatene i lys av eksisterende forskning.

3.1 Generell treffsikkerhet

De overordnede resultatene er oppsummert i tabell 3.1. Av totalt 173 ekspertprediksjoner om krigen i Ukraina er 125 (72 prosent) registrert som «riktige» og kun 20 (11 prosent) som «feil». I tillegg er det 30 prediksjoner (17 prosent) der ekspertene vurderte begge utfall som like sannsynlige («50/50»). Hvis disse regnes som halve treff, stiger treffprosenten til 81 prosent. I snitt har altså 4 av 5 prediksjoner ekspertene har kommet med vært riktige.

3.2 Tematisk variasjon

Selv om den gjennomsnittlige treffprosent er høy, er det variasjoner i hvor godt ekspertene har truffet på ulike temaer. Tabell 3.1 viser antall prediksjoner og gjennomsnittlig treffsikkerhet på ti ulike tematiske kategorier om krigen i Ukraina, sortert fra lavest til høyest treffprosent. Den tematiske kategoriseringen er basert på en kvalitativ gjennomgang av prediksjonene etter at datainnsamlingen var gjennomført for å undersøke hva ekspertene har uttalt seg om. Hvilke prediksjoner som havner innenfor hver kategori, er oppgitt i vedlegg A.

Kategori	Antall prediksjoner	Treffprosent
Invasjonen	25	48,0 %
Putins taler	7	64,3 %
Mobilisering	7	64,3 %
Annet	22	68,2 %
Erobring av konkret territorium, motoffensiver	12	79,2 %
Avslutning av krigen og forhandlinger	23	87,0 %
Eskalering	48	94,8 %
Atomvåpen	14	96,4 %
Regimestabilitet i Russland	15	96,7 %

Tabell 3.1 Treffsikkerhet etter tema.

Resultatene viser at ekspertene traff betydelig dårligere på spørsmål om invasjonen (48 prosent) enn på alle andre temaer (i gjennomsnitt 86 prosent). Denne kategorien inkluderer alle prediksjonene ekspertene kom med i ukene før Russlands angrep 24. februar 2022 og frem til og med den første uken etter invasjonen. Kun to av ti eksperter i datagrunnlaget forutså Russlands invasjon. To eksperter uttalte at en invasjon var «mulig», som her regnes som 50/50. De resterende seks ekspertene beskrev invasjonsscenarioet som mindre enn 40 prosent sannsynlig. Foruten spørsmål om hvorvidt Russland ville invadere eller ikke, bommet også mange eksperter på spørsmål om hva som ville skje rett etter en eventuell invasjon, som «Likevel er det trolig et spørsmål om tid før Kyiv faller – i større grad enn om det skjer».

Ekspertenes dårlige treffsikkerhet på spørsmål om krigens innledende fase er altså ikke representativ for deres evne til å forutsi hendelser i konflikten generelt. Invasjonskategorien alene inkluderer over halvparten av alle feilslåtte prediksjoner i datasettet. De øvrige gale prediksjonene er stort sett kategorisert innenfor «annet», som er en samlekategori for spørsmål som ikke passer inn under andre temaer, som russiske sanksjoner mot Vesten, flyktninger og seiersdagsmarkeringen på Den røde plass.

På de fleste andre temaer har ekspertene truffet svært godt. Treffprosenten er 95 prosent på temaet med flest prediksjoner – «Eskalering» – som inkluderer viktige spørsmål som hvorvidt Russland vil angripe et Nato-land eller Moldova. Ekspertene traff også svært godt på spørsmål om bruk av atomvåpen (96 prosent), regimestabilitet i Russland (97 prosent) og mulighetene for en avslutning av krigen og forhandlinger (87 prosent). I disse kategoriene er det ingen prediksjoner som er «feil». Årsaken til at treffprosenten er under 100 prosent skyldes utelukkende at enkelte eksperter har omtalt utfallene som rundt 50 prosent sannsynlig («mulig») og derfor kun fått halve treff. De resterende kategoriene har få prediksjoner. Derfor gir enkelte utfall store utslag. På spørsmål om innholdet i Putins taler er det kun én gal prediksjon som gjør at treffprosentene faller til under 75 prosent. På spørsmål om mobilisering er det ingen feil prediksjoner og to riktige, men på fem prediksjoner har ekspertene omtalt utfallene som like sannsynlige, som kun gir halve treff.

Resultatene understreker at vi bør være forsiktig med å trekke slutninger om eksperters generelle prediksjonsevne basert på ett spørsmål eller ett tema. Ekspertene som gruppe har blitt kritisert etter at mange av dem ikke klarte å forutsi den russiske invasjonen i utgangspunktet.¹² Datagrunnlaget analysert her viser imidlertid at ekspertene har truffet bedre, og ofte mye bedre, på alle andre temaer enn invasjonsspørsmålet.

3.3 Individuelle forskjeller

Heller ikke på individnivå er det en sammenheng mellom hvor godt ekspertene traff på invasjonsspørsmålet og på andre spørsmål om Ukraina-krigen. Det er nemlig ingen vesentlig for-

¹² Se f.eks. Beadle, Alexander W. (2022), «Hvor mange ganger skal vi bomme på russiske invasjoner?», kronikk i *Dagens Næringsliv*, 4. april 2022.

skjell mellom treffprosentene til de som bommet og traff i starten av krigen på resten av spørsmålene. Dette gjelder uavhengig av om vi tar utgangspunkt i alle spørsmål om den innledende fasen av krigen eller kun ser på det konkrete spørsmålet om hvorvidt Russland ville invadere.

Ekspertene som traff på spørsmål om invasjonstiden, hadde en noe høyere treffprosent (90 prosent) enn ekspertene som bommet (86 prosent) på resterende spørsmål om krigen. Det er imidlertid for få prediksjoner per ekspert til at det er grunnlag for å anta at ekspertene som traff på invasjonsspørsmålet er bedre til å predikere generelt. Selv blant de 10 mest brukte ekspertene har vi bare funnet 17 prediksjoner hver i snitt, og kun 4 av 10 eksperter har predikert minst 20 ganger. Dette er betydelig lavere enn antallet prediksjoner tidligere studier har brukt for å finne statistisk signifikante forskjeller i treffsikkerheten til individer (25 prediksjoner per person).¹³ For å kunne måle individuelle forskjeller er det også nødvendig at prediksjonene som skal sammenlignes er basert på samme spørsmål og tidspunkt. Med unntak av invasjonsspørsmålet har ekspertene i media ofte predikert forskjellige spørsmål på ulike tidspunkt.

Videre utgjør prediksjonene i vårt datasett kun en liten andel av ekspertenes samlede uttalelser om fremtiden. Det kan derfor være store «mørketall» i betydningen påstander om fremtidig utvikling som ikke er konkrete nok til at de har blitt analysert her. For eksempel har Tormod Heier uttalt seg mer enn 250 ganger om fremtidsutviklinger i Ukraina-krigen, men er kun registrert med 12 prediksjoner fordi resten av uttalelsene ikke lar seg etterprøve i henhold til denne rapportens kriterier.¹⁴ Det kan være mange grunner til at eksperter uttaler seg på måter som ikke lar seg etterprøve.

En første forklaring er at ekspertene ikke har til formål å predikere spesifikke spørsmål. Ekspertene blir gjerne bedt om å forklare og analysere tidligere eller pågående hendelser, men blir ikke alltid bedt om å forutsi hva som vil skje videre. Når eksperter først uttaler seg om fremtiden, beskriver de ofte faktorer de mener kan påvirke fremtidig utvikling, uten å peke på hvilket utfall de tror er det mest sannsynlige, eller skisserer scenarioer som ikke nødvendigvis er gjensidig utelukkende. Disse uttalelsene kan bidra til å belyse viktige forhold for fremtidig utvikling, uten at påstandenes treffsikkerhet nødvendigvis lar seg måle.¹⁵

En annen forklaring er at ekspertene mer eller mindre bevisst unngår å gi entydige svar om hva de tror vil skje fremover. Dette kan skyldes at ekspertprediksjonene er offentlige, som gjør det lettere å «bli tatt» om en tar feil, slik som i invasjonsspørsmålet. Prediksjonene i denne rapportens datasett skiller seg således fra tidligere studier, der ekspertene har vært anonyme og risikoen ved å være bastant har vært lavere. Mangelen på entydige svar kan også skyldes at intervjuet-

¹³ Se delkapittel 5.3 i Beadle (2021), «FFIs prediksjonsturnering», og Mellers mfl. (2015), «The Psychology of Intelligence Analysis: Drivers of Prediction Accuracy in World Politics», *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 21:1, ss. 1–14.

¹⁴ Det er ikke gjennomført tilsvarende kartlegginger av alle uttalelser om fremtiden for andre eksperter enn Heier. Dette ble kun gjort som en del av de innledende analysene, der Heier ble valgt fordi han var en av de mest brukte. Det er derfor usikkert hvor representativt Heiers forhold mellom antall uttalelser om fremtidsutvikling generelt og antall etterprøvbare prediksjoner er for ekspertene flest, men det er rimelig å anta at eksperter oftest uttaler seg generelt.

¹⁵ Mange prediksjoner kunne riktignok vært etterprøvd med en kvalitativ metode, se Jervis, R. (2010), *Why Intelligence Fails Lessons from the Iranian Revolution and the Iraq War* (Ithaca: London Cornell University Press).

tingen gjør at spørsmål om fortid, nåtid og fremtid kommer samtidig, slik at ekspertenes forklaringer på hva som har skjedd «glir over» i prediksjoner. Flertydige formuleringer kan også være en bevisst måte å gi uttrykk for den iboende tvilen som ekspertene mener et fremtidig utfall er beheftet med. Mens ekspertene i Tetlocks og FFIs turneringer uttrykket usikkerheten gjennom tallfestede sannsynlighetsvurderinger, gir intervjuer i media anledning til å bruke vage formuleringer som et grep for å understreke at uttalelsene ikke er fasitsvar. Dette kan være spesielt viktig i mediasammenhenger, der eksperters prediksjoner kan få konsekvenser for politikk og befolkningens allmennopplysning.

En tredje forklaring er at ekspertene kjenner sine egne begrensninger. Det er godt mulig at ekspertene vet hvor vanskelig det er å treffe, og dermed unngår å predikere spørsmål de ikke føler seg sikre på. Flere eksperter tar for eksempel generelle forbehold, som at «jeg bare gjetter»,¹⁶ før de går i gang med å predikere.

Denne rapportens datasett viser likevel at det er betydelige individuelle variasjoner i *hvordan* ekspertene predikerer i media. Selv om det gjennomsnittlige antall prediksjoner per ekspert kun er 17, varierer dette antallet fra kun 7 prediksjoner på det minste til hele 40 hos eksperten som har predikert mest. Denne variasjonen skyldes ikke forskjeller i hvor ofte ekspertene har uttalt seg generelt, da det ikke er en statistisk signifikant forskjell mellom antall søketreff og antall prediksjoner som har blitt identifisert i vår datainnsamling ($r = 0.16$, $p = 0.6$).¹⁷ I stedet tyder datagrunnlaget på at noen eksperter uttaler seg om fremtiden på en mer etterprøvable måte enn andre. Her skiller Tom Røseth seg ut. Røseth er nevnt 289 ganger, har 40 prediksjoner og en treffprosent på 88,75 prosent. Til sammenligning er de øvrige ekspertene i gjennomsnitt nevnt 262 ganger, men er registrert med kun 17 prediksjoner hver og en treffprosent på 79,20 prosent. Røseth viser dermed at det er mulig å formulere seg om fremtidige utfall på måter som ikke er for vage til å kunne etterprøves, uten å tallfeste sannsynlighetsvurderingene sine.

3.4 Overraskende høy treffsikkerhet

Det mest overraskende funnet er likevel at samtlige eksperter treffer langt bedre enn tilfeldig gjetning, som tidligere studier har vist at eksperter flest sliter med å slå. På samme spørsmål som ekspertene har predikert i media, ville gjetning i beste fall ha gitt en treffprosent på 50 prosent. I mange tilfeller ville treffprosenten ved gjetning vært enda lavere, fordi ekspertprediksjonene ofte omhandlet utviklinger med mer enn to mulige utfall. Ved tre mulige utfall ville gjetning gitt en treffprosent på 33,3 prosent, ved fire mulige utfall kun 25 prosent, og så videre.

Til sammenligning har ekspertene i vårt datagrunnlag en gjennomsnittlig treffprosent på hele 80,92 prosent. Ser man bort fra den svake treffsikkerheten om invasjonssfasen, øker treffprosenten til 85,81 prosent. Hva kan forklare denne mye høyere treffsikkerheten enn i tidligere studier?

En første mulig forklaring er at de norske ekspertene i vårt utvalg er bedre til å forutsi enn ekspertene som har deltatt i andre studier. Det er imidlertid liten grunn til å anta dette. Tvert imot

¹⁶ Tor Bukkvoll sitert i «Ukraina står foran åtte nervepirrende uker», *Nettavisen*, 21. januar 2022.

¹⁷ $r=0.13/03$, avhengig av utregningsmåte.

fant Tetlock en omvendt sammenheng mellom antall søketreff på ekspertene og hvor godt de traff: Jo mer ekspertene var brukt i media, jo dårligere var de til å predikere.¹⁸ I denne rapporten er det nettopp ekspertene med flest treff i mediene vi har studert. Dermed burde utvalget her bestå av de aller dårligste ekspertene. Når dette funnet ble etterprøvd i FFIs turnering, ble det imidlertid ikke funnet en tilsvarende sammenheng hos de norske ekspertene. Tetlock har også opplyst at korrelasjonen han fant skyldtes utslag av enkeltpersoner.¹⁹ Heller ikke i denne rapportens datasett finner vi en statistisk signifikant sammenheng mellom antall søketreff på ekspertenes navn og treffsikkerheten deres ($r = -0.42$, $p = 0.23$). Det er derfor lite som tilsier at det er ekspertutvalget i seg selv som forklarer hvorfor de treffer så mye bedre enn i tidligere studier.

En annen mulig forklaring er at det handler om forskjeller i måten treffsikkerheten har blitt målt på i denne rapporten sammenlignet med tidligere studier. I både Tetlocks og FFIs studier ble det brukt treffsikkerhetsmål tilpasset tallfestede prediksjoner, spesielt Brier-score, som målte ekspertenes evne til å oppgi høye sannsynligheter til riktig utfall og lave sannsynligheter til de gale. Det var ekspertenes manglende evne til å få bedre Brier-scores enn om de bare hadde fordelt sannsynlighetene helt likt på alle utfall på alle spørsmål, som er bakgrunnen for påstanden om at eksperter er like dårlige som gjetning. I FFIs turnering ble det imidlertid også gjort målinger av ekspertenes treffprosent.²⁰ Her var den gjennomsnittlige treffprosenten til ekspertene 52 prosent, sammenlignet med kun 33 prosent ved gjetning. Ved likt treffsikkerhetsmål reduseres altså forskjellen mellom resultatene i denne rapporten og i tidligere studier. Samtidig er det fremdeles et stort gap opp til treffprosenten på 81 prosent funnet her. Forskjeller i måten treffsikkerheten er målt på kan derfor ikke alene forklare den høyere treffprosenten til ekspertprediksjoner i media.

En siste mulig forklaring er at det handler om forskjeller mellom spørsmålene ekspertene har predikert i mediene og i tidligere studier. En fellesnevner ved ekspertprediksjonene i media er nemlig at de ofte handler om store, men statistisk sett lite sannsynlige, hendelser, som hvorvidt NATO vil involvere seg i konflikten eller Russland vil bruke atomvåpen mot Ukraina. Til sammenligning var det få slike spørsmål i Tetlocks og FFIs studier, der målet var å stille middels vanskelige spørsmål. I praksis innebar dette å unngå spørsmål som i forkant ble vurdert som veldig lite sannsynlig (mindre enn 10 prosent) eller som veldig sannsynlig (over 90 prosent).

Ekspertenes overraskende høye treffprosent kan dermed skyldes at spørsmålene de har predikert rett og slett er «enkler» å treffe på, fordi de omhandler hendelser som svært sjeldent inntreffer. For å undersøke dette kan vi sammenligne ekspertenes treffprosent med treffprosenten en ville fått ved å predikere «ingen endring» på de samme spørsmålene.²¹ En slik enkel algoritme gir en treffprosent på 80 prosent, altså nesten identisk med ekspertenes 81 prosent.²²

¹⁸ Tetlock (2005), *Expert Political Judgment*, ss. 62–63.

¹⁹ Personlig korrespondanse med Tetlock, 18. februar 2022.

²⁰ Se underkapittel 5.2.2 i Beadle (2021), «FFIs prediksjonsturnering».

²¹ For eksempel vil algoritmen på spørsmålet om Russland ville gå til full invasjon av Ukraina i 2022, være «nei», fordi Russland ikke har gjort det samme tidligere det forrige året.

²² Treffprosenten baseres kun på prediksjoner der «ingen endring» er et mulig svaralternativ. Beregningen av algoritmens treffprosent er derfor basert på 142 prediksjoner fra alle kategorier unntatt «Putins taler». På spørsmål om innholdet i Putins taler vil det være meningsløst å predikere «ingen endring», ettersom algoritmen da alltid vil legge til

En annen måte å vurdere hvor lett eller vanskelige spørsmålene som ekspertene har predikert var, er å sammenligne treffsikkerheten deres med treffsikkerheten til deltagere i pågående, offentlige prediksjonsturneringer, som *GJ Open*. Her kan alle som vil predikere mange av de samme spørsmålene som de norske ekspertene har uttalt seg om i media. Basert på hundrevis av enkeltpersoners estimater beregnes det en gjennomsnittlig tallfestet sannsynlighetsvurdering for hvert utfall på alle spørsmål i disse turneringene. På spørsmålene om bruk av atomvåpen, eskalering i forholdet til NATO og Moldova, regimestabilitet i Russland og om det kommer i stand en fredsavtale før 2024, har deltagerne i *GJ Open* truffet minst like bra som ekspertene i vårt utvalg. I tillegg bekrefter snittprediksjonene fra *GJ Open* at mange av spørsmålene som eksperter har uttalt seg etterprøvbart om, er hendelser som anses å være svært lite sannsynlige. Flere av spørsmålene har nemlig snittprediksjoner på under 6 prosent sannsynlighet.²³

En annen forskjell mellom spørsmålene eksperter har predikerte i media og i tidligere studier, er at spørsmålene i media ofte er mer overordnede, som mulighetene for involvering av NATO generelt. Til sammenligning gjorde de strenge etterprøvbarkriteriene i Tetlocks og FFIs prediksjonsturneringer at spørsmålene eksperter ble bedt om å predikere her var langt mer detaljerte. Spørsmålet om NATOs involvering ville for eksempel måtte spesifiseres til å inkludere håndheving av flyforbudssoner og direkte kamphandlinger på ukrainsk jord, men ikke indirekte støtte med tilstedeværelse på bakken inne i Ukraina eller krig med Russland i andre geografiske områder, senest utgangen av året prediksjonene ble gjort. Forskjellen mellom det å predikere slike store eller små spørsmål er det imidlertid vanskelig å vite noe om effekten av, ettersom det ikke finnes noen studier målt treffsikkerheten til eksperter på begge typer spørsmål samtidig.

grunn at «ingenting» blir sagt. Enkelte spørsmål i andre kategorier er utelatt der det ikke gir mening å bruke algoritmen. F.eks. vil prediksjoner om tidspunkt for en allerede varslet motoffensiv ikke kunne prøves av algoritmen. For en fullstendig oversikt over algoritmens prediksjoner, se kolonnen «Pekte algoritmen på riktig utfall?» i vedlegg A.

²³ Basert på gjennomsnittlige prediksjoner fra *GJ Open* i juni 2023. Fredsavtale: «When will Russia and Ukraine sign or announce an agreement to end the current conflict in Ukraine?». Snittprediksjon: 3 prosent sannsynlig med alternativet «before 19 August 2023». Regimestabilitet: «Will Vladimir Putin cease to be the president of the Russian Federation before 1 October 2023?». Snittprediksjon: 5 prosent sannsynlig med «yes». Atomvåpen: «Before 1 May 2024, will Russia or Belarus detonate a nuclear device outside of Russian and Belarusian territory or airspace?». Snittprediksjon: 5 prosent sannsynlig med «yes».

4 Konklusjon

Ved første øyekast har denne studien av prediksjoner om krigen i Ukraina vist at eksperter i media treffer langt bedre enn tidligere studier har vist. I snitt har de mest brukte norske ekspertene truffet på fire av fem prediksjoner de to siste årene. Ved nærmere undersøkelser nyanseres imidlertid inntrykket. De overraskende gode resultatene kan trolig forklares ved at bruken av sannsynlighetsord kun tillater et mindre presist treffsikkerhetsmål enn i tidligere studier og ved at ekspertprediksjonene som lar seg etterprøve oftere handler om statistisk sett enkle spørsmål.

På den ene siden har denne rapporten vist at det *er* mulig å måle eksperters treffsikkerhet, selv om de kun bruker sannsynlighetsord og et stort spenn av ulike begreper. Dette er et viktig metodisk fremskritt, fordi det betyr at fremgangsmåten brukt i denne rapporten kan være overførbart til andre kontekster hvor det også er vanlig å bruke sannsynlighetsord, som forskningsartikler, etterretningstjenestenes trusselvurderinger og beskrivelser av de sikkerhetspolitiske rammebetingelser i fagmilitære råd og langtidsplaner for forsvarssektoren.

På den annen side illustrerer resultatene hvordan bruken av sannsynlighetsord i stedet for tallfestede prediksjoner begrenser mulighetene for å skille mellom enkelt eksperter. Selv om samtlige eksperter havnet på riktig side av 50/50-grensen på de fleste spørsmål i vår studie, kan den høye gjennomsnittlige treffprosenten skjule betydelige forskjeller i hvor sannsynlig de enkelte ekspertene mente utfallene var. For beslutningstagere kan det være stor forskjell på hvorvidt en ekspert mener det er 60 prosent eller 90 prosent sannsynlig med en russisk invasjon. Det er grunn til å anta at noen av ekspertene i norske medier er systematisk bedre til å oppgi høyere sannsynligheter til hendelser som inntreffer – ikke bare på enkeltspørsmål – men over tid. Hvem disse ekspertene er, er det imidlertid vanskelig å identifisere uten å måle treffsikkerheten mer presist.

I teorien kunne presisjonsnivået til treffsikkerhetsmålingene i denne rapporten ha blitt økt ved å skille mellom flere sannsynlighetskategorier på hver side av 50/50. For eksempel bruker norske etterretnings- og sikkerhetstjenester i dag fem standardiserte sannsynlighetsord for å beskrive hvor sannsynlig de vurderer hendelser å være. I tillegg til begrepet «mulig» (som dekker sannsynligheter mellom 40 prosent og 60 prosent), slik som i vår studie, skilles det mellom «sannsynlig» (60 til 90 prosent sannsynlighet) og «meget sannsynlig» (over 90 prosent sannsynlighet) på den øvre siden. På den nedre siden skilles det mellom «lite sannsynlig» (10–40 prosent sannsynlighet) og «meget lite sannsynlig» (under 10 prosent sannsynlighet). Senere studier bør derfor vurdere å utvide treffsikkerhetsmålingen til mer enn tre kategorier av sannsynlighetsuttrykk.

I praksis er det usikkert hvorvidt en utvidelse fra tre til de fem standardiserte sannsynlighetsordene vil være nok til å måle treffsikkerheten presist nok til at resultatene kan anvendes, for eksempel til å identifisere hvilke enkelt eksperter vi har grunn til å stole mer på enn andre.

Tetlocks senere studier har nemlig vist at deltagere i prediksjonsturneringer klarer å skille mellom mer enn seks sannsynlighetskategorier.²⁴ De beste deltagerne i turneringen klarte til og med å skille mellom mer enn elleve sannsynlighetskategorier, som tilsvarer spenn på under 10 prosentpoeng hver. Behovet for mer presise treffsikkerhetsmål blir enda viktigere når spørsmålene omhandler hendelser som er relativt sjeldne og forholdsvis enkle å treffe på ved en videreføring av dagens situasjon, slik denne rapporten har vist er tilfellet ved de fleste ekspertprediksjoner i media.

Videre skaper den tilsynelatende store betydningen av hvilke spørsmål ekspertene velger å predikere i media tvil om hvor overførbar den høye treffprosenten deres er til andre settinger der eksperter ofte uttaler seg om fremtidig utvikling. Foruten i media, brukes eksperter ofte til å beskrive sannsynlige utviklinger i landets sikkerhetspolitiske omgivelser i kommisjoner, fagmilitære råd og langtidsplaner for forsvarssektoren. Hvis ekspertenes høye treffprosent i spørsmål om Ukraina-krigen delvis skyldes at de kun har uttalt seg på etterprøvbare måter på spørsmål om relativt sjeldne fenomener, kan ikke den samme treffsikkerheten forventes på spørsmål om vanligere typer hendelser. Eksempler på dette kan være hvorvidt det vil bli flere eller færre terrorangrep mot Vesten og hvorvidt Nord-Korea vil gjenoppta atomprøvesprengninger, som har vært gjennomgående viktige temaer etterretningstjenestenes årlige trusselvurderinger.

Til slutt kan det nevnes at mange beslutningsprosesser hvor eksperter brukes har tidsperspektiver på flere år. I denne studien har vi imidlertid ikke kontrollert for hvor langt frem i tid ekspertene predikerte, annet enn å behandle prediksjoner med mer enn to måneders mellomrom som separate prediksjoner. Hvis de fleste ekspertuttalelser kom kun få dager før fasiten forelå, kan dette være en ytterligere forklaring på den overraskende høye treffprosenten. Senere studier bør derfor også undersøke betydningen av tidspunktet ekspertene predikerte på.

²⁴ Friedman mfl. (2018), «The Value of Precision in Probability Assessment: Evidence from a Large-Scale Geopolitical Forecasting Tournament», *International Studies Quarterly*, 62:2, ss. 410–422.

Referanser

«Ukraina står foran åtte nervepirrende uker», *Nettavisen*, 21. januar 2022.

Beadle, Alexander W. (2021), «FFIs prediksjonsturnering – datagrunnlag og foreløpige resultater», *FFI-rapport 21/00737* (Kjeller: Forsvarets forskningsinstitutt).

Beadle, Alexander W. (2022), «Hvor mange ganger skal vi bomme på russiske invasjoner?», kronikk i *Dagens Næringsliv*, 4. april 2022.

Friedman mfl. (2018), «The Value of Precision in Probability Assessment: Evidence from a Large-Scale Geopolitical Forecasting Tournament», *International Studies Quarterly*, 62:2, ss. 410–422.

Halvorsen, Bjørn Ove (2020), «Samme språk eller stammespråk», masteroppgave ved Forsvarets høgskole.

Jervis, R. (2010), *Why Intelligence Fails Lessons from the Iranian Revolution and the Iraq War* (Ithaca: London Cornell University Press).

Mellers mfl. (2015), «The Psychology of Intelligence Analysis: Drivers of Prediction Accuracy in World Politics», *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 21:1, ss. 1–14.

Mosteller, F. og Youtz, C. (1990), «Quantifying Probabilistic Expressions», *Statistical Science*, 5:1, ss. 2–12.

Teigen, Karl Halvor (1984), «On the nature of probability judgements», *Psykologisk rapportserie*, Universitet i Bergen, årgang 5, nr. 1.

Tetlock, Philip E. (2005), *Expert Political Judgment: How Good Is It? How Can We Know?* (Princeton: Princeton University Press).

Vedlegg

A Datasett

	Prediksjon	Dato	Kilde	Pekte ekspertens på riktig utfall?	Pekte algoritmen på riktig utfall?	Tema
1	De kan potensielt ty til taktiske atomvåpen, slik det alt har blitt diskutert tidligere i denne krigen. Denne type eskalering vil gjøre dette til en langdryg krig med enorme ukrainske tap, sier hun.	25.01.2023	NTB	50/50	Ja	Atomvåpen
2	Potensielt kan krigen bevege seg fra å være Russlands krig mot Ukraina til å bli en krig mellom Russland og Nato.	26.01.2023	NRK	50/50	Ja	Eskalering
3	Selv om ikke krigen har kommet til oss, er utviklingen de siste dagene foruroligende. Dette kan eskalere fra en russisk krig mot Ukraina til en mot Nato. Og vi må være beredt, slippe illusjonene.	21.10.2022	Klassekampen	50/50	Ja	Eskalering

4	– Det kommer trolig på plass et nytt og strengere regelverk som gir rett til å mobilisere, og gi høye straffer for å unngå tjeneste – i en krig som mange russere ikke er interessert i.	21.09.2022	Nettavisen	Ja		Mobilisering
5	Ser du på Russland som eit trugsmål mot Nato-land som til dømes Polen, Noreg, Finland og dei baltiske landa? – Dette er svært vanskeleg å vurdere, fordi Kremles mål endrar seg. Men eg trur ikkje Russland er eit trugsmål mot dei landa no, i alle fall ikkje i form av ein invasjon, det har å gjere med kapasitet.	19.05.2023	Dag og Tid	Ja	Ja	Eskalering
6	Forsker Julie Wilhelmsen ved Norsk utenrikspolitisk institutt (Nupi) tror heller ikke en russisk borgerkrig er nært forstående. – Det tror jeg er lite trolig, men man vet aldri, skriver hun til ABC Nyheter.	23.05.2023	ABC Nyheter	Ja	Ja	Regimestabilitet
7	Mange lurar på: Kan det tenkes at Kreml trapper ned, at de gir opp? Jeg tror svaret er: absolutt ikke. Tvert imot. Hun tror krigen kan gå inn i en ny og farligere fase der en ukrainsk elefant i rommet – Krim – gjør et stort dilemma enda større for alle som støtter Ukrainas forsvarskamp.	16.09.2022	Klassekampen	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
8	At regimet vil falle, anser hun som lite sannsynlig. – Alle som sitter i toppen, i den indre sirkelen, er fullstendig avhengig av Putin. De har vært med på å bygge systemet og tjener på	05.03.2023	DN	Ja	Ja	Regimestabilitet

	det. Det er en gjensidig avhengig gruppe på toppen, samtlige er hauker, sier hun.					
9	I møte vil de diskutere det Russland beskriver i sine uttalelser som det viktigste tema for dem: Ønsket om at Nato kommer med en formell og juridisk bindende avtale om at Ukraina og at Georgia ikke kan bli medlemmer av Nato. Det forteller Nupi-forsker Godzimirski, og han understreker: – Det tror jeg ikke Nato kommer til å gå med på. Han får støtte fra seniorforsker ved Nupi, Julie Wilhelmsen, som heller ikke tror Nato kan gi etter på Russlands krav.	12.01.2022	TV2	Ja	Ja	Annet
10	Også NUPI-forsker og Russland-ekspert Julie Wilhelmsen tror at Putin vil bruke 9. mai til å kalle det som skjer i Ukraina en krig og å varsle masseobilisering.	02.05.2022	NRK	Nei		Putins taler
11	Tror ikke på krig i Ukraina. Wilhelmsen mener at det er mange faktorer som tyder på at det ikke blir en invasjon.	16.02.2022	Vårt Land	Nei	Nei	Invasjon
12	Muligheten for at Russland går inn i Ukraina, kan ikke utelukkes, men den er svært liten.	14.02.2022	Aftenposten	Nei	Nei	Invasjon
13	Forskerne Sverre Disen, tidligere forsvarssjef og sjefsforsker på Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), og Tormod Heier, forskningsleder ved Forsvarets høyskole, mener en militær invasjon av Ukraina akkurat nå er svært lite sannsynlig.	15.02.2022	TV2	Nei	Nei	Invasjon
14	Oberstløytnant Geir Hågen Karlsen sa tidligere tirsdag til Dagbladet at han tror Putin nå	23.02.2022	Dagbladet	50/50	Nei	Invasjon

	<p>vil annektere Donetsk og Luhansk i Russland. Kollega Heier er ikke overbevist: – Det kan skje, men det er ikke sikkert. Dette er fordi kostnadene for Russland kan risikere å overstige gevinstene. Det vil i så fall bety at Russland trekkes inn i en blodig krig mellom Europas to største forsvar. Da kan dette raskt utvikle seg til en hengemyr som det kan være vanskelig å komme ut av. Om krigen ikke er raskt over vil den påvirke Putins stilling på hjemmebane.</p> <p>Men, understreker forskningslederen, et større angrep kan ikke utelukkes helt.</p>					
15	<p>Hele sør-Ukraina?</p> <p>Generalen sier at det militære ambisjonsnivået til Russland skal økes betraktelig fra ikke bare å kontrollere Øst-Ukraina, men også kontrollere hele Svartehavskysten til Ukraina og landeområdene opp til Moldova, sier Heier til NTB. – Dette tror jeg ikke noe på. Realitetene er en helt annen. De er at Russland ikke engang har kapasitet konvensjonelt til å få kontroll med landområdene fra Krim og vestover mot Ukrainas tredje største by, Odesa med 1 million innbyggere, som har forskanset seg og forberedt forsvar i åtte år, sier Heier. Han sier at planene fremstår som urealistiske. Tidligere er det blitt spekulert på om president Vladimir Putin og den politiske ledelsen i Kreml har manglende realitetsforståelse.</p>	24.04.2022	BT	Ja	Ja	Annet

	Heier mener det kan gjelde også i den militære ledelsen					
16	...lite sannsynlig at det vil bli noen russisk fremrykking i Moldova før øvrig.	28.04.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
17	Det er også lite trolig at de vil våge å bruke taktiske kjernevåpen, selv om det ikke kan utelukkes. Men konsekvensene vil i så fall bli veldig store, sa Heier til Dagbladet tirsdag.	24.05.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Atomvåpen
18	(Ta Kyiv? Per 28. mai 2022) – Det er ikke realistisk. De har ikke kapasitet og ikke militærfaglig kompetanse. Men hvis Ukraina betyr veldig mye for Putin og han trenger en seier for å holde seg til makten, kan det hende han er desperat nok til å angripe på gamlemåten.	28.05.2022	VG	Ja	Ja	Erobring av konkrete område
19	Jeg tror vi må forvente at ukrainerne vil kunne gå på offensiven over sommeren, sier Heier.	07.06.2022	Tønsberg Blad	Ja		Motoffensiv
20	– Det mest sannsynlige scenarioet er at krigen fortsetter inn i 2023 slik den ble avsluttet i 2022: som en utmattelseskrig mellom Europas to største land, sier professor Tormod Heier ved Stabsskolen.	03.01.2023	Vårt Land	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
21	Professor Tormod Heier ved Stabsskolen sier at han ikke tror det kommer russiske motreaksjoner som følge av stridsvognleveransene. – Grunnen er enkel: Russerne har ikke noe å stille opp med. Kreml har ingen relevante virkemidler som kan brukes for å skremme Vesten til å endre mening, sier Heier. Han	27.01.2023	Bergens Tidende	Ja	Ja	Eskalering

	sier at det sett fra Vesten er klart at Russland ikke har noen motreaksjoner å komme med.					
22	En vellykket ukrainsk offensiv kan virke ydmykende for Russlands militære styrker. Dette kan føre til at Putin tar grep, mener forskeren. – Dermed kan Putin kanskje se seg presset til å gjennomføre en ny mobilisering. Dette kvier han seg for. En økt belastning på deler av sivilsamfunnet vil nemlig kunne øke den innenrikspolitiske spenningen i Russland.	18.06.2023	ABC Nyheter	50/50	Ja	Mobilisering
23	De har med seg både luftvern og stridsvogner på lastebilene, så det kan by på problemer for russerne, men jeg har vanskelig for å tro at de vil nå helt fram til Moskva, sier Heier.	24.06.2023	Nettavisen	Ja	Ja	Regimestabilitet
24	For Norge vil den største trusselen være en maktkamp i Kreml hvor verdens nest største forsvarssystem fragmenteres, og at man får en rekke uregjerlige væpnede grupper rundt omkring i verdens største land, sier Heier. I likhet med Eggen ser han imidlertid få tegn til at det vil skje med det første. – På den annen side tror jeg ikke det er en fare for at Russland skal gå i oppløsning.	27.06.2023	Klassekampen	Ja	Ja	Regimestabilitet
25	Sjef forsker ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), Tor Bukkvoll, sier at han tror at en fredsavtale er mulig. – Begge parter har antydnet at det har vært fremskritt. Særlig ukrainsk side har sagt at russerne har fremstått adskillig mindre selv-sikkert de siste dagene sammenlignet med da forhandlingene startet, sier Bukkvoll.	16.03.2022	Aftenposten	50/50		Avslutning av konflikten, forhandlinger

26	Bukkvoll utelukker likevel ikke helt at Kreml kan komme til å massemobilisere soldater.	18.04.2022	Dagsavisen	50/50	Nei	Mobilisering
27	Det er umulig å vite, men jeg tror det er en mulighet for at den kan være over i år, sier sjefforskeren.	29.04.2022	VG	50/50		Avslutning av konflikten, forhandlinger
28	Heller ikke sjefforsker ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), Tor Bukkvoll, utelukker et attentat mot Wagner-sjefen. – Det er ikke urealistisk med et attentat mot Prigozjin. Hvis Kreml mener at han motarbeider den russiske ledelsen, vil de gjøre noe med problemet. Det vil ikke nødvendigvis innebære å ta livet av ham, men det kan gjøre det, sier Bukkvoll til Dagbladet.	13.03.2023	Dagbladet	50/50	Nei	Regimestabilitet
29	Om mobilisering eller krigserklæring: «De to scenarioene er jo mulige».	08.05.2022	Dagbladet	50/50	Nei	Putins taler
30	Det blir ikke krig i dag eller i morgen.	18.01.2022	Dagsavisen	Ja	Ja	Invasjon
31	Jeg tenker at i aller beste fall, kan den være avgjort i løpet av året, men det er mest sannsynlig at det går ut over det, sier Bukkvoll.	24.09.2022	Klassekampen	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
32	Ingen av de to ekspertene har tro på at det kan bli en våpenhvile med det første. Det selv om Russlands president Vladimir Putin har sagt at han er åpen for forhandlinger. De viser til at betingelsene som listes opp for å forhandle, er helt uakseptable.	29.12.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
33	– Hva skal til for at Putin avslutter krigen, er det sannsynlig at han vil ta initiativ til en fredsløsning? – Jeg vil ikke si at det er umulig for Putin, men det er samtidig veldig lite sannsynlig.	14.01.2023	ABC Nyheter	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger

	Jeg tror Putin vurderer kostnader og nytte, men det sitter langt inne å prøve på noe sånt. Det er en form for elitesplittelse i Kreml nå, men ikke mellom tilhengere og motstandere av krigen. Konflikten går mellom de som mener det er verdt å ofre alt for å vinne krigen, og de som ikke er villig til å ofre alt. I den siste gruppen, hvis de skulle få mer innflytelse, kan de tenke seg et fredsutspill for å få slutt på krigen, sier Bukkvoll, og viser til uttalelser fra den uavhengige russiske analytikeren Tatjana Stanovaja.					
34	Han tror fortsatt det er lite sannsynlig at Russland vil bruke atomvåpen mot Ukraina.	09.02.2023	Dagsavisen	Ja	Ja	Atomvåpen
35	– Å innrømme at det går dårlig, er usannsynlig, legger han til.	08.05.2023	Dagbladet	Ja		Putins taler
36	– Jeg tror den kommer i løpet av mai/juni. Kanskje Ukraina ikke har bestemt noen dato ennå, men vurderer det fortløpende. Det er mulig at de venter på å få flere soldater på plass. Nato har sagt at det meste av våpen som er lovet er der nå, sier Bukkvoll til Dagsavisen. – Det er mulig det som har skjedd i Bakhmut i det siste er et «preludium» til offensiven, sier Bukkvoll.	16.05.2023	Dagsavisen	Ja		Motoffensiv
37	Tor Bukkvoll ved Forsvarets forskningsinstitutt tror ikke vi vil se en borgerkrig i vanlig forstand, der en del av en befolkning slåss mot en annen. Til det er det for tidlig, tror han.	24.06.2023	Dagsavisen	Ja	Ja	Regimestabilitet

38	Bukkvoll mener imidlertid det bare er et spørsmål om tid før Mariupol faller. – Det kan skje i løpet av noen dager, men det kan også ta flere uker. Det har i krigshistorien vist seg fryktelig vanskelig å ta kontroll over byer, selv når du har jevnet dem med jorda. De som er igjen er ganske sinte, og de gjemmer seg i ruinene for å slåss, sier Bukkvoll.	24.03.2022	Klassekampen	Ja	Nei	Erobring av konkrete område
39	Bukkvoll mener det er liten sjanse for at Putin vil si at krigen er over, og at de har tapt. Han sier også at han tror både Putin og militæret har tenkt mer på å erklære krig.	08.05.2022	Klar Tale	Ja		Putins taler
40	En forhandlingsløsning kan være et mulig utfall. Det er imidlertid lite sannsynlig at man kan komme fram til en løsning gjennom forhandlinger, men man kan ikke utelukke det.	25.03.2023	Dagbladet	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
*41	Ingen tviler på at Russland kan ta Ukraina militært hvis de vil, men det vil bli ubehagelig for Russland å holde på det.	10.01.2022	Dagsavisen	Nei	Ja	Invasjon
42	Jeg kan bare gjette, men jeg ser for meg tre alternativer: – Det ene er at man ender opp med et resultat etter forhandlinger som Moskva ikke er fornøyd med, som igjen fører til et større angrep på Ukraina. Det er utfallet jeg har minst tro på. – Det andre alternativet er at Russland gjennomfører et mindre angrep på Ukraina Det er ikke mye mer sannsynlig, men litt mer enn et storskala-angrep.	21.01.2022	Nettavisen	Nei	Nei	Invasjon

	– Det tredje er at Russland gjør noe helt annet. Russiske analytikere har nevnt at russerne kan ville gå mot en mye mer offensiv oppstilling av langdistanse presisjonsvåpen langs Natos grenser. Det kan gjelde både på land, og på sjøen, sier han.					
43	Hvor lenge holde Ukraina ut? – Hvis du mener å drive tilbake, da snakker vi om veldig kort tid eller ingenting. Hvis du mener å fortsette å kjempe som organisert styrke, kanskje dager eller uker. Og jeg gjetter her.	16.02.2022	Forsvarets Forum	Nei	Ja	Invasjon
44	Hvordan vil krigen utspille seg? – Da ville hele greia antagelig utvikle seg til en langtekkelig geriljakrig som vil bli veldig smertefull for begge sider, uttaler Bukkvoll i en epost.	16.02.2022	Forsvarets Forum	Nei		Invasjon
45	– Putin kan erklære fullskala krig mot Ukraina, og sette i gang Russlands reserver. Men det er heller ikke så enkelt, for da må han mobilisere folk som ikke har vært i militæret på mange år. Og da må de regne med store tap, i tillegg til enda sterkere sanksjoner fra Vesten. Likevel mener NUPI-forskeren at det per nå ikke ser ut som det er i ferd med å skje den store utviklingen. – Utsiktene for at noe dramatisk skjer før 9. mai er ikke så store. Det ser ikke sann ut på bakken.	07.05.2022	TV2	50/50		Putins taler

46	– Det er mulig Russland vil foreta noen cyberangrep mot kritisk infrastruktur i Litauen, ettersom dette ligger i grenseområdet for angrep, sier han.	22.06.2022	VG	50/50	Ja	Eskalering
47	Hvis det blir en storskala krig må vi regne med at flere millioner vil flykte og mange av disse til land i Europa, sier Russland-ekspert Jakub M. Godzimirski, forsker ved Norsk Utenrikspolitisk (Nupi) Institutt til TV 2.	23.02.2022	TV2	Ja	Nei	Annet
48	– Litauen er medlem i både EU og NATO. Et angrep mot Litauen vil aktivere artikkel 5 i NATO, og dermed innebære at hele NATO mobiliserer. Med tanke på hvor krevende Ukrainakrigen har vært for Russland, tror jeg ikke Moskva har noen interesse i å åpne en ny front mot hele NATO. The Guardian skrev tirsdag at EU frykter Russland kan være interessert i å gå inn i Suwalkikorridoren. Dette er en smal stripe land som binder Kaliningrad sammen med Belarus, som samarbeider med Russland. Godzimirski tror ikke dette er Russlands plan. – Russland kan ikke ta kontroll over det området, uten å gå til krig mot Polen og Litauen. Ettersom begge landene er NATO-medlemmer, kommer ikke Russland til å gjøre dette, mener han.	22.06.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
49	Kan han bli drept av egne folk? Jeg tror ikke det. Han har sikret seg godt mot alt. Det er ingenting Putin frykter mer enn å lide Muammar Gadhafis skjebne. Noen mener krigen i Libya gjorde stort inntrykk på Putin.	09.04.2021	Dagbladet	Ja	Ja	Regimestabilitet

	Han så på det som en vestlig styrt revolusjon. Det Kreml frykter mest, er at vesten skal prøve å påvirke Russland.					
50	I møte vil de diskutere det Russland beskriver i sine uttalelser som det viktigste tema for dem: Ønsket om at Nato kommer med en formell og juridisk bindende avtale om at Ukraina og at Georgia ikke kan bli medlemmer av Nato. Det forteller Nupi-forsker Godzimirski, og han understreker: Det tror jeg ikke Nato kommer til å gå med på. Han får støtte fra seniorforsker ved Nupi, Julie Wilhelmsen, som heller ikke tror Nato kan gi etter på Russlands krav.	12.01.2022	TV2	Ja	Ja	Invasjon
51	Militære trusler og sabotasje er også en del av arsenalet, men Godzimirski tror foreløpig det er lite sannsynlig med fysiske aksjoner mot norske anlegg.	23.02.2022	NTB	Ja	Ja	Eskalering
52	Kommer Putin til å bruke atomvåpen mot Ukraina? – Nei, jeg tror ikke Putin kommer til å bruke atomvåpen mot Ukraina. Han har mange soldater i Ukraina, og det bor også mange russere i Ukraina. Å bruke russiske atomvåpen mot et land med mange russere er ikke mulig, sier Godzimirski.	04.03.2022	iTromsø	Ja		Atomvåpen
53	Kommer Russland til å angripe Norge eller flere andre land? – Det tror jeg ikke Russland gjør, fordi mange andre land i nærheten er Nato-medlemmer. Russland vil ikke gå til krig mot Nato fordi de	04.03.2022	iTromsø	Ja	Ja	Eskalering

	ikke tror de kan vinne en krig mot dem. Russland har ikke ubegrenset med soldater og våpen. De trenger det de har i Ukraina, og den krigen har de allerede problemer med å vinne, sier Jakub M. Godzimirski.					
54	Kan det bli verdenskrig nå? – Verdenskrig er noe hverken Russland eller andre vil, så jeg tror det ikke kommer til å bli en verdenskrig ut av det som skjer i dag. Men denne krigen rammer veldig mange mennesker i Ukraina, og vi må gjøre alt vi kan for å stoppe den, sier Godzimirski.	04.03.2022	iTromsø	Ja	Ja	Eskalering
55	Kina ville aldri direkte gitt sin støtte til Russland, i frykt for å bli sanksjonert av resten av verden. Kinas velstandsøkning avhenger av et stabilt globalt marked. En krig med et omfang som dette, betyr med andre ord dårlig nytt for landet, mener Godzimirski.	21.03.2022	Fredrikstad Blad	Ja	Ja	Eskalering
56	Kina har siden invasjonens begynnelse hevdet at de er nøytrale i konflikten. Flere amerikanske aviser, blant dem Financial Times, melder at Russland skal ha kontaktet Kina angående militær bistand. Detaljene rundt hva de konkret har bedt om er ikke klarlagt. Både Kina og Russland avviser påstandene. Som Zysk påpekte, er Russland avhengige av forsyninger fra andre land for å kunne avansere raskere. – Det er likevel svært usannsynlig at Kina vil steppe inn i konflikten, mener Jakub M.	21.03.2022	Fredrikstad Blad	Ja	Ja	Eskalering

	Godzimirski som har forsket på russisk utenriks- og sikkerhetspolitikk ved NUPI i over 20 år.					
57	Jeg tviler på at vi får en revolusjon i russisk politikk, slår Godzimirski fast.	22.03.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Regimestabilitet
58	Om masjering av Ukrainske krigsfanger på den røde plass: Både Godzimirski og Holtsmark mener en slik demonstrasjon av russisk makt framstår usannsynlig, men ingen av dem ønsker å avfeie muligheten.	04.05.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Annet
59	Godzimirski gjør det klart at han ikke tror på noe direkte hviterussisk angrep mot Ukraina. Han tror det hele er skremsepropaganda.	23.05.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
60	– Sannsynligvis er økonomiske sanksjoner blant virkemidlene Russland vil innføre mot Litauen.	22.06.2022	VG	Nei	Ja	Annet
61	– Ingen, bortsett fra en mann, vet svaret på om det blir krig. Men jeg holder meg fortsatt til det jeg har sagt mange ganger, at krigføring ikke er så sannsynlig, sier Jakub M. Godzimirski, forsker på russisk utenriks- og sikkerhetspolitikk ved Norsk utenrikspolitisk institutt (Nupi), til Dagsavisen. jf. Jeg mente det var veldig usannsynlig at det ville bryte ut en krig fordi konsekvensene ville være så store for Russland og kunne utgjøre en trussel for selve statens overlevelse. Men det skjedde likevel, legger han til.	14.02.2022	Dagsavisen	Nei	Nei	Invasjon
62	– Annekteringen av Krim-halvøya skjedde mens Ukraina hadde store innenrikspolitiske utfordringer, og var en ganske unik situasjon.	17.02.2022	VG	Nei	Nei	Invasjon

	Jeg tror ikke Russland vil annektere Øst-Ukraina, men presse på for at de skal få økt selvstyre, i tråd med Minsk-avtalen, fortsetter forskeren.					
63	Det er absolutt mulig at Sjojgu er satt til side, sier Tom Røseth, hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høyskole (FHS), til Dagbladet.	29.09.2022	Dagbladet	50/50	Ja	Annet
64	Fly kommer også til å fly over Moskva med z-tegnet, gitt hva som er vist i øvelsen til paradet, sier Røseth.	09.05.2022	TV2	Ja	Nei*	Annet
65	Men både Jakobsen og Røseth anser sannsynligheten for en samlet enighet i EU om sanksjoner mot Tyrkia, dersom de hjelper Russland, som lav.	10.08.2022	Dagbladet	Ja	Ja	annet
66	I år tror han derimot det er stor sannsynlighet for at Kinas Xi Jinping blir hedersgjest.	01.05.2022	Dagbladet	Nei	Ja	Annet
67	Jeg tror ikke noe på at Wagner-gruppa trekker seg helt ut av Ukraina. De kommer til å ta en hvil, før de omgrupper seg og eventuelt tar et nytt oppdrag, sier han til Dagbladet TV.	25.05.2023	Dagbladet	Nei	Nei	annet
68	Han trekker fram at det er tre landskaper krigene beveger seg i som Russland anser som sine: Annekterte områder der Russland ikke har kontroll, områder Russland har kontrollert i flere år og Russlands historisk anerkjente områder. For det førstnevnte er det lite Russland kan gjøre for å svare på ukrainske offensiver. For det andre kan det presse Putin til å forhandle eller eskalere. – Det mest sannsynlige her er forhandlinger.	14.10.2022	NTB	Ja		Atomvåpen

	Anvendelse av taktiske atomvåpen kan ikke utelukkes, men ses på som mindre sannsynlig, sier Røseth.					
69	Ingen ønsker å gi seg. Innsatsen øker på russisk side, og så svarer Vesten med støtte. Derfor kommer krigen til å vare lenge, men jeg mener fortsatt at terskelen for atomvåpen er høy og at det er lite sannsynlig at atomvåpen vil bli brukt i denne krigen. Men at innsatsen øker fra vestlig side nå, og at Russland kan svare med økt mobilisering, er mer sannsynlig framover.	27.01.2023	Rogalands avis/ Dagsavisen	Ja		Atomvåpen
70	Mandag kveld hevdet ukrainsk etterretning at russerne nå fjerner atomvåpen fra et lager i Belgorodregionen. – Kan dette føre til at Russland benytter atomvåpen? – Nei, det tror jeg definitivt ikke. Russisk militærdoktrine tilsier at den russiske staten skal være truet av et angrep fra en annen stat. Men dette er en russisk gruppe, som kjemper i et begrenset område. Røseth understreker at informasjonen så langt tyder på at dette ikke er et angrep som Ukraina står direkte bak. – På mange måter får Russland smake sin egen medisin, dog i mye mindre skala og mer uklart. Siden 2014 har Russland angrepet Ukraina i Donbas, ved å støtte og lede utbrytergrupper.	24.05.2023	VG	Ja		Atomvåpen

71	De vil ikke klare å krysse Dnipro igjen, sa Ukraina-ekspert Tom Røseth til Nettavisen.	24.02.2023	Nettavisen	Ja	Ja	Erobring av konkrete område
72	Om de mister LysytsJansk mister de hele Luhansk, forteller Røseth. Det er mer sannsynlig at Russerne klarer å ta byen, enn at Ukraina klarer å holde igjen gitt utviklingen som har vært de siste tre ukene. Viktige faktorer er tegn på russisk slitasje, ukrainske forsterkninger og rask utenlandsk våpenstøtte.	11.06.2022	TV2	Ja	Nei	Erobring av konkrete område
73	Ukrainerne har vist vilje til å holde posisjoner lenge. Det så vi sist i Mariupol. Men jeg tror at her vil de heller velge å trekke seg unna, slik at de kan fokusere på å beskytte byer som Krematorsk lenger vest.	11.06.2022	TV2	Ja	Nei	Erobring av konkrete område
74	Det spekuleres i om Russland og Kina koordinerer et simultant angrep på Ukraina og Taiwan for å overbelaste USA. Russland-Kina relasjonen innehar fortsatt skepsis og er ingen allianse. Et slikt scenario er derfor ikke sannsynlig.	14.01.2022	Dagens Næringsliv	Ja	Ja	Eskalering
75	Spørsmålet er ifølge Røseth hva samlingen av tropper egentlig betyr: Dreier det seg om en felles øvelse langs grensen som de har gjort flere ganger før, eller at de faktisk vil gå inn i Ukraina fra nord? – Det trenger ikke å bety at de faktisk går inn. Frem til det er jeg egentlig skeptisk til at han lar seg overtale. dette er et scenario han ikke ønsker.	10.10.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering

76	I Ukraina slår de ut energiforsyningene i byene. Sannsynligheten for at det skjer i Norge er lav, men det å være forberedt er militærets oppgave. Innsamlingsoppdrag er nok derfor gitt til militær etterretningstjeneste.	17.10.2022	NRK	Ja	Ja	Eskalering
77	Det er absolutt ikke snakk om å plassere ut Nato-personell i Ukraina, sier Tom Røseth til Nettavisen. Han er hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høyskole og leder forskningsgruppa deres på Ukraina. Røseth mener uttalelsene om mulig Nato-utplassering i Ukraina er en konklusjon Medvedev selv tar.	30.11.2022	Nettavisen	Ja	Ja	Eskalering
78	Det har vært flere ting som har skjedd langs grensen, og at de nå gjør dette er neppe et for tegn på invasjon. Hvis de skulle ønske å delta i invasjonen måtte de ha mobilisert, og det innebærer ikke dette, sier Tom Røseth, hovedlærer i etterretning på Forsvarets høyskole til VG. Han forteller at Belarus ikke har nok stående styrker til å delta i Russlands angrepskrig mot Ukraina med tyngde.	13.12.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
79	Selv om Røseth mener det er helt umulig med en russisk invasjon i Moldova på nåværende tidspunkt, sier han at Russland likevel kan ta i bruk grep for å skape usikkerhet i Moldova.	16.02.2023	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
*80	Det er absolutt mulig at Russland vil kunne true med dette i fasen hvor Sverige og	24.12.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering

	Finland søker om medlemskap i Nato. Det kan være i Russlands interesse å skremme befolkningene i Finland og Sverige for å gjøre dem usikre om valget om å bli Nato-medlem, sier Røseth til Dagbladet og fortsetter: – Russland vil også skape frykt for å forsøke å svekke samholdet mellom vestlige land og Nato-land. Dette vil sannsynligvis få motsatt effekt og vise hvorfor det er riktig av Finland og Sverige å bli medlemmer av Nato.					
81	Den kanskje største frykten er nemlig at krigen vil gå utover Ukrainas grenser. – Det er fortsatt ikke sannsynlig, men risikoen øker med vestlig våpenstøtte og sanksjoner. Ting som tidligere var utenkelig, er det noe høyere risiko for nå, sier Røseth.	03.03.2022	TV2	Ja	Ja	Eskalering
82	Røseth mener imidlertid ikke at det er trolig at Norges grenser blir direkte berørt av krigen nå. – Jeg tror ikke Norge er første målet for å demonstrere en reaksjon mot vesten. Norges bidrag med omkring 2000 våpen er beskjedent, sier Røseth.	03.03.2022	TV2	Ja	Ja	Eskalering
83	En flyforbudssone fra Nato sin side, vil aldri skje sier Karsten Friis, seniorforsker ved Nupi.	05.03.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
84	At det vil bli reaksjoner av militær karakter er imidlertid svært sannsynlig, og Røseth mener de i alle fall vil komme mot Ukraina. Om andre vil rammes, er han usikker på. – Hvis Putin vil dra til skruene i Ukraina blir	05.03.2022	TV2	Ja	Ja	Eskalering

	det å bruke luftstyrker. Han har mulighet til å i større grad bombe byer, og det vil være mulig å utnytte svartehavsflåten.					
85	Tom Røseth er førsteamanuensis ved Forsvarets høyskole. Han mener den britiske hærsjefens uttalelse ikke nødvendigvis er overraskende: – Dette viser at britisk forsvarsledelse tar innover seg de politiske signalene fra egen nasjonal ledelse: Det er en økt trussel fra Russland i Europa i tiden fremover. Likevel mener han at det er «lite sannsynlig» at krigen vil krysse Natos grenser.	21.06.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
86	Spørsmålet er om de våger å eskalere til rommet. Det vil starte en helt ny dimensjon i denne krigen, som egentlig vil være en krig mot USA, og det tror jeg terskelen er høy for i Moskva. Jeg tror ikke de tør å gjøre det, for den amerikanske responsen vil være kraftig, sier Røseth.	29.10.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
87	Røseth sier at det er et økt fokus på relasjonen mellom Kina og Russland, og at en verdenskrig er en ytterste konsekvens og fortsatt lite sannsynlig.	20.02.2023	TV2	Ja	Ja	Eskalering
88	Jeg ser ikke for meg at det kan komme reelle fredssamtaler eller forhandlinger før neste vinter. Da kan partene være mer utmattet og Russland kan ha gjort seg noen erfaringer som gjør at de ikke har de steile frontene. Da kan det være mulig å snakke sammen, sier Røseth.	28.12.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger

89	Hvor lenge kan krigen pågå? – Den kan pågå i måneder. Kanskje lenger. Men et viktig moment jeg får fra mine kilder i Ukraina er økende rapporter på demotiverte, russiske soldater. Det er en veldig forskjellig motivasjon fra begge parter. Det er mulig ledelsen i Moskva får økt motivasjon dersom russiske styrker vinner flere byer, men det er noe annet med soldatene. Ukraina har landets eksistens å slåss for. Det er mer motiverende. Motivasjon i en lang krig er viktig, påpeker Røseth.	03.03.2022	Dagbladet	50/50	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
90	Men merkedagen vil ikke føre til noen stopp i krigshandlingene, tror Røseth. – Snarere tvert imot. Hvis de kansellerer 9. mai uten å ha tatt Donbass i øst, vil det være en fallitt for Moskva.	04.05.2022	Bergens Tidende	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
91	Frontlinjene begynner å bli mer statiske. Begge ønsker å justere, men det blir mer og mer vanskelig. Jeg tror dette vil fortsette over vinteren og ut neste år, sier Tom Røseth.	09.06.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
92	om videre invasjon utover donbas: Derfor er det sannsynlig at Russland går videre, om ikke landet får forhandlet frem nye innrømmelser. Jeg er blitt mer pessimistisk, sier Røseth.	24.02.2022	Forsvarets Forum	Ja	Nei	Invasjon
93	Nå er det helt utelukket at Russland vil klare å ta hele Ukraina. Russerne kan håpe at de greier å opprettholde den militære situasjonen som var før invasjonen og at de i tillegg sikrer en buffersone i sør	14.09.2022	Dagsavisen	Ja	Ja	Invasjon

	og landbruen til Krim, sier Tom Røseth, hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høgskole.					
94	Full mobilisering er mulig. Samtidig så er det en mulig belastning for Putin å ta en sånn beslutning, ettersom det vil forplikte hele befolkningen i Russland til å bli med på krigsinnsetningen, sier han.	09.05.2022	TV2	50/50	Ja	Mobilisering
95	Tror du han vurderer å også senke aldersgrensen, eller rekruttere kvinner? – Jeg tror heller han vil del-mobilisere enn å senke den nedre aldersgrensa, sier Røseth, som legger til at han tror det er lite sannsynlig at kvinner kalles inn i krigen på russisk side. – Det er i dag ingen kultur i russisk militære å inkludere kvinner i fremste rekke ved fronten, sier han.	30.05.2022	Dagbladet	Ja	Nei	Mobilisering
96	Røseth mener loven, sammen med folkeavstemningene, gir det et klarere bilde av Kremls mål: – Det ser ut som de bereder grunnen for mobilisering, sier Røseth. Han minner om at mobilisering vil ta lang tid, mellom 3-6 måneder. – Så på kort sikt ser det ut som planen er å true med alle midler. – Mener du å true med atomvåpen? – Ja, gitt de signalene som kommer fra Moskva nå.	20.09.2022	Aftenposten	Ja	Nei	Atomvåpen

97	Han tror en ukrainsk motoffensiv ned mot Svartehavet kan komme allerede i april, når bakken tørker opp.	16.03.2023	VG	50/50		Motoffensiv
98	Den nye motoffensiven vil trolig komme i Zaporizjz. Ja, tror Røseth.	21.12.2022	VG	Ja		Motoffensiv
99	Det kan være at Putin vil snakke om økonomi – både den russiske og verdensøkonomien, samt klandre det vestlige sanksjonsregimet – og det er jo ikke noe nytt i det. Kanskje vil han også i klartekst si at Russland snur økonomien bort fra den vestlige verden.	16.06.2022	TV2	50/50		
100	Røseth er ikke av dem som har trodd at Putin offisielt vil erklære krig 9. mai, som mange nå tror han vil gjøre. Sjefen for Ukrainas militære etterretningstjeneste har nylig uttalt til tankesmia Institute for the Study of War at Kreml allerede har begynt å forberede mobiliseringen. – Jeg har vurdert det slik at han lenge har unngått å erklære krig, og at det først vil skje om de skulle komme på defensiven i Donbas og rundt Krim. Men det synes nå å være økende sannsynlighet for at det vil komme 9. mai.	05.05.2022	Dagsavisen	Ja		Putins taler
101	Hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høyskole, Tom Røseth, sa forrige uke til Dagbladet at et kupp ikke kan utelukkes, men er lite sannsynlig.	13.04.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Regimestabilitet
102	Røseth tror den russiske befolkningen og andre sentrale organer i Russland vil stille seg bak Putin. Per nå står Wagner-sjefen i det store bildet alene.	24.06.2023	Nettavisen	Ja	Ja	Regimestabilitet

103	<p>Oberstløytnant Palle Ydstebø har skissert to hovedgrunner til at konflikten i Øst-Ukraina både er blitt opphetet, og har fått økt politisk betydning de siste dagene:</p> <p>Det ene er at Russland bygger opp om konflikten for å få et påskudd til å gå til full krig mot Ukraina. Det andre er at konflikten der brukes for å vilde Nato og legge press på Ukraina.</p> <p>– Dette kan være en avledning for en militæraksjon lenger nordøst, der russiske soldater står, har Ydstebø, som underviser i militærstrategi ved Krigsskolen, forklart til VG.</p>	18.02.2022	VG	50/50	Nei	Invasjon
104	<p>Oberstløytnant Palle Ydstebø mener invasjonsmåtene han nevner i reportasjen er sannsynlige hvis det blir krig, men at en diplomatisk løsning er et det mest sannsynlige.</p>	23.02.2022	VG	Nei	Nei	Invasjon
105	<p>Ydstebø tror at sannsynligheten er liten for at det vil skje militære konfrontasjoner på bakken utenfor Ukraina.</p>	01.08.2022	Vårt Land	Ja	Ja	Eskalering
106	<p>Ydstebø vurderte våpenhvile eller fredsavtale som lite sannsynlige så lenge det fortsatt står russiske styrker igjen på ukrainsk territorium. Friis ser på det som umulig.</p>	12.11.2022	ABC Nyheter	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
107	<p>Han tror ikke Russland kommer til å angripe mål i Nato-land knyttet til våpendonasjonene til Ukraina.</p> <p>– Russland kan selvsagt gjennomføre sabotasje eller andre fordekte aksjoner mot vestlige mål, men militære angrep mot vestlige mål vil være krigshandlinger, og Russland har knapt</p>	27.01.2023	Bergens Tidende	Ja	Ja	Eskalering

	kapasitet til å holde i Ukraina, langt mindre til en krig mot Nato, sier Ydstebø.					
108	<p>Oberstløytnant Palle Ydstebø, som er sjef for seksjon landmakt på Krigsskolen, sier at det er mulig stridsvognene fører til en økt russisk mobilisering.</p> <p>– Men jeg er usikker på hvor stor politisk risiko det er, gitt reaksjonene i Russland under forrige runde. Det er også stor usikkerhet knyttet til om Russland har tilgjengelig materiell til å utruste soldatene og om de har nok gode offiserer til å sette opp større forband, sier Ydstebø.</p> <p>– Det vil uansett ta måneder og kanskje nærmere et år å nå en så god standard på disse avdelingene om de skal brukes til noe annet enn kanonføde, slik vi har sett de siste månedene, sier han.</p> <p>Ydstebø sier at Russland trolig kommer til å fortsette med terrorbombing, men at det ikke gjør annet enn å styrke den ukrainske motstanden og vestlig støtte.</p>	27.01.2023	Bergens Tidende	50/50	Ja	Mobilisering
109	<p>Palle Ydstebø: – Jeg vurderer det dit at Putin ikke vil ta i bruk taktiske atomvåpen, fordi det ikke er noe å tjene på det. I tillegg er risikoen for reaksjoner fra omverden, som Russland ikke kan håndtere, for stor.</p>	03.02.2023	VG	Ja		Atomvåpen
110	<p>– Militært kan krigen slutte ved at en av partene vinner, eller at begge blir så utmattet at ingen av de klarer å fortsette krigen, og der-</p>	24.02.2023	Dagsavisen	50/50		Avslutning av konflikten, forhandlinger

	med aksepterer forhandlinger. Det siste alternativet kan også brukes av en eller begge til å få en sårt tiltrengt pause, for å bygge seg opp og forberede seg på neste runde.					
111	<p>– Jeg ser ikke det som risikabelt i det hele tatt. Russland har ikke kapasitet til å eskalere krigen, ikke konvensjonelt i hvert fall – verken i Ukraina eller utover Ukraina. Bakkestyrkene og store deler av flyvåpenet er engasjert i Ukraina. Så de har ikke kapasitet til å gå til krig noen andre veier, sier Ydstebø til Nettavisen.</p> <p>– Jeg ser ikke det som risikabelt i det hele tatt. Russland har ikke kapasitet til å eskalere krigen, ikke konvensjonelt i hvert fall – verken i Ukraina eller utover Ukraina. Bakkestyrkene og store deler av flyvåpenet er engasjert i Ukraina. Så de har ikke kapasitet til å gå til krig noen andre veier, sier Ydstebø til Nettavisen.</p>	17.03.2023	Nettavisen	Ja	Ja	Eskalering
112	<p>Men han advarer om at vi trolig ikke vil se slutten på krigen med det samme.</p> <p>– Det betyr nok ikke at de vil klare å avslutte krigen med en slik offensiv, men at de muligens kan oppnå såpass store gevinster at det kan bli benyttet i tiden framover, sier oberstløytnanten.</p>	15.05.2023	Dagbladet	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
113	Sannsynligheten for det er så nært null du kan komme, uten at det er null.	03.04.2023	Sunnørsposten	Ja	Ja	Atomvåpen
114	– Jeg tror eskaleringsfaren er veldig liten. Russland sliter mer enn nok med å håndtere	17.03.2023	Nettavisen	Ja	Ja	Eskalering

	Ukraina. Jeg ser det som svært lite sannsynlig at Russland vil prøve å gjøre noe mot Nato i tillegg. Det vil bare gjøre problemene verre for dem, sier Karlsen til Nettavisen.					
115	Sannsynligheten for at Nato havner i krig med Russland er veldig liten. Det henger sammen med at Russland sliter med Ukraina. Da går de ikke til angrep på verdens største forsvarsallianse. Akkurat nå er bekymringen for et russisk angrep mot Nato veldig liten. For Norges del er trusselen mindre akkurat nå ettersom Russland nesten ikke har hærstyrker igjen på Kolahalvøya. Mange av disse enhetene ble som kjent satt inn i krigens tidligste fase, og de led betydelige tap, sa Karlsen til ABC Nyheter i Januar	14.01.2023	ABC Nyheter	JA	Ja	Eskalering
116	Bare slik kan Prigozjin lykkes – Et opprør ledet av Prigozjin, uten sentrale støttespillere i Moskva, kommer neppe til å lykkes. Putins militære styrker er såpass mannsterke at det vil være nærmest umulig. Sannsynligvis har Kreml satt alle ressurser på å forsøke å avblåse opprøret allerede. Dette er en ekstremt kritisk situasjon for president Putin, sier oberstløytnant Geir Hågen Karlsen til Nettavisen lørdag kveld. [...] Det eneste tenkelige scenariet hvor Wagner-lederen kan lykkes med å avskaffe Putin, er hvis flere sentrale skikkelser i Kreml bruker ham som et virkemiddel i et kuppforsøk, mener Karlsen.	24.06.2023	Fredrikstad Blad	Ja	Ja	Regimestabilitet

	– Det er mange i Kreml som har uttrykt misnøye med situasjonen Putin har satt landet i. Hvis Prigozjin forsøker å gjøre dette alene, har han fullstendig overspilt kortene sine.					
117	Den norske oberstløytnanten Geir Åge Karlsen tror at det kan komme cyberangrep fra Russland.	06.03.2022	Dagbladet	50/50		Eskalering
118	Det er ikke mulig å se noen politisk løsning på kort sikt, sier Karlsen.	01.03.2022	NRK	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
119	Det er lite sannsynlig at Wagner-gruppen skal lykkes med et opprør alene, og enda mindre sannsynlig at Prigozjin blir utnevnt som president.	25.06.2023	Fredrikstad Blad	Ja	Ja	Regimestabilitet
*120	Det er mulig vi får en blodig overraskelse neste morgen, sier oberstløytnant Geir Hågen Karlsen ved Forsvarets høyskole til Dagbladet.	23.02.2022	Dagbladet	50/50	Nei	Invasjon
121	Det er svært lite sannsynlig. Han har ingen interesse av å starte en krig til.	05.03.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
122	Hva vil skje videre nå? – Det er to alternativer rundt Kyiv nå. Det ene er at russerne først omringer byen og så kan de være at de gir Ukrainerne et ultimatum om å overgi seg. Eventuelt så kan de gå mer direkte innover mot sentrum.	01.03.2022	NRK	50/50		Erobring av konkrete område
123	Oberstløytnant Geir Hågen Karlsen ved Forsvarets høyskole mener at det i flere uker har vært klart at det kan gå mot en langvarig krig, og at Vestens vilje til å forsyne ukrainerne med våpen har utviklet seg gradvis.	04.05.2022	Dagbladet	50/50		Avslutning av konflikten, forhandlinger

	– Krigen i Donbas har allerede pågått i åtte år, og det har stort sett gått hus forbi de fleste. Kriger har en tendens til å pågå lenge, og det er absolutt potensial her for en fastfrysing. Det kan også fortsette i Donbas med lavere intensitet enn vi har sett så langt, sier Karlsen.					
124	Oberstløytnant Geir Hågen Karlsen sa tidligere tirsdag til Dagbladet at han tror Putin nå vil annektere Donetsk og Luhansk	23.02.2022	Dagbladet	Ja	Nei	Invasjon
125	Spørsmålet om atomkrig har han ingen tro på, noe som understøttes av trusselvurderingene til etterretningstjenesten.	10.04.2023	Dagbladet	Ja		Atomvåpen
126	Vi er veldig langt unna en destabilisering i Russland som kan rokke ved Putins posisjon. Samtidig kan vi ikke se bort fra at det kan endre seg, sier Karlsen.	26.04.2023	ABC nyheter	JA	Ja	Regimestabilitet
127	Dersom Nato-landene ikke blir enige om konkrete steg for å innlemme Ukraina i alliansen, mener tidligere Nato-sjef Anders Fogh Rasmussen at enkelte land kan ta et drastisk grep. Rasmussen mener Polen kan være villige til å sende styrker inn i Ukraina. Friis mener imidlertid at det er usannsynlig. – Det kan sette Nato-styrker i direkte kontakt med russiske våpen	21.06.2023	Aftenposten	Ja	Ja	Eskalering
128	F16 er det neste Ukraina får. Jeg tipper de får lovnader om F16-fly på Nato-toppmøtet i Vilnius, sier Friis til Nettavisen.	12.06.2023	Fredrikstad Blad	Ja	Nei	Annet
129	Et skifte allerede da vil imidlertid være uheldig, mener forsker Karsten Friis. – Det mest	01.06.2023	Aftenposten	Ja	Ja	Annet

	aktuelle er at Stoltenberg fortsetter, sier han til Aftenposten.					
130	<p>Jeg er helt sikker på at den ukrainske offensiven kommer. Ukraina er nødt til det, både politisk og militært. Det forventes av Vesten. Ukrainerne trenger også en moralsk seier, sier Karsten Friis, seniorforsker ved Norsk utenrikspolitisk institutt (Nupi).</p> <p>– De må jo bruke det utstyret de har fått. Russland har hatt minimal fremgang de siste månedene. Slaget om Bakhmut har pågått siden august, der Russland har lidd skyhøye tap i forsøket på å erobre byen, uten å lykkes. Dette er i strid med hva mange eksperter trodde.</p> <p>– Når det gjelder Bakhmut var analysen lenge at Ukraina ville måtte kaste inn håndklede til slutt. Nå tyner ukrainerne så mye stridsevne ut av russerne som mulig, for å bli bedre rustet i et ventet motoffensiv, sier Tobias Sæther, forsker på Ukraina-programmet ved Stabskolen.</p> <p>Skjult mobilisering I likhet med Friis, venter Sæther en ukrainsk våroffensiv.</p> <p>– Ukraina begynner å få på plass lovet materiell slik som stridsvogner og annet utstyr fra partnere i vest. De har trent opp betydelig personell over tid. Russland har mobilisert, men det har Ukraina også gjort. Opptrening</p>	31.03.2023	Forsvarets forum	Nei		Motoffensiv

	av personell på vestlige systemer som Leopard 2 har pågått over en viss tid, sier han.					
131	Verken Friis eller Neumann tror det er sannsynlig at disse vil bli brukt, siden Russland har lite å tjene på dette og reaksjonen fra USA og Vesten trolig vil bli svært kraftig.	25.02.2023	Bergens tidende	Ja		Atomvåpen
132	Karsten Friis ved Nupi tror ikke det er aktuelt å sende kampfly til Ukraina, i hvert fall ikke på kort sikt. Det vil være krevende på flere måter, blant annet siden det tar tid å lære opp piloter. – Og så er det det politiske signalet. Nato-land er veldig forsiktige med å ikke bli direkte involvert i krigen, tross hva Russland sier. Han tror heller at flere stridsvogner og tunge våpensystemer som kan hjelpe Ukraina frigjøre territorier, er det som kan ventes. Russland har på sin side ikke så mye mer de kan gjøre, sier Friis. De har allerede kastet på det meste av det de har.	27.01.2023	Rogalands Avis/ Dagsavisen	Nei	Nei	Annet
133	Om bruk av atomvåpen: Friis sier at sannsynligheten for det er veldig liten av to grunner.	10.01.2023	TV2	Ja		Atomvåpen
134	Bli det krig i Norge? – Nei. Vi er i Nato og der passer vi på hverandre. Russland har ingen interesse av å spre konflikten til et Nato-land. Russland har tvert imot flyttet styrker vekk fra grenseområdene mot Norge til Ukraina, sier Friis fra Nupi.	10.01.2023	TV2	Ja	Ja	Eskalering
135	Jeg er mest bekymret for situasjonen i Svartehavet og dels Østersjøen, der vestlige fly og fartøy opererer relativt tett på de russiske.	17.11.2022	Dagsavisen	50/50	Ja	Eskalering

	Uhell kan skje, og missiler kan komme ut av kurs, som vi har sett, sier Friis					
136	Ydstebø vurderte våpenhvile eller fredsavtale som lite sannsynlige så lenge det fortsatt står russiske styrker igjen på ukrainsk territorium. Friis ser på det som umulig.	12.11.2022	ABC Nyheter	50/50	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
137	De viser også til artikkel 13 i Nato-traktaten, som har prosedyre for medlemmer som ønsker å forlate alliansen. – Kanskje kan artikkel 13 også brukes til å ekskludere land som ikke lenger oppfyller kriteriene? spør de. Nupi-forsker Karsten Friis har ingen tro på at denne bestemmelsen vil bli brukt mot Tyrkia: – Til det er Tyrkia for viktig for alliansen. Og det vet de. Derfor kan de fortsette den tøffe linjen, sier han.	21.05.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Annet
138	Jeg er ganske overbevist om at Sverige blir med. Det er vanskeligere å si Nei, sier Friis. Han viser til meningsmålinger i Sverige der flere sier Ja til Nato-medlemskap dersom også Finland blir med.	12.05.2022	Radio Haugland	Ja	Nei	Annet
139	Men selv i øst er russisk seier langt fra sikker. Så lenge Vesten fortsetter å gi våpen og støtte til Ukraina, vil de ukrainske styrkene kjempe videre. Konflikten er enda ikke fastlåst, og ukrainerne kan klare å drive russerne ut av Donbas, sier Friis.	09.05.2022	Aftenposten	50/50	Ja	Erobring av konkrete område
140	Vil aldri skje Karsten Friis mener at en direkte inn gripen i	07.04.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering

	<p>Ukraina av Nato aldri vil skje, da dette dramatisk vil øke faren for kjernefysisk konfrontasjon.</p> <p>– Det kan muligens hende at enkeltland kunne finne på å gå inn for eksempel for å sikre humanitære konvoier. Men heller ikke dette er sannsynlig fordi Putin neppe skiller mellom enkeltland og Nato.</p> <p>Så våpenhjelp og sanksjoner blir nok fortsatt hovedgrepene fra vestlig side, skriver seniorforsker Karsten Friis til VG.</p>					
141	<p>Washington Post siterer kilder på at det er bekymring knyttet til at Putin ved å bruke militærmakt kan få kravene sine oppfylt i Ukraina. Det de da spør seg, er om Putin da er villig til å gjøre det i andre europeiske land. Karsten Friis ved NUPI vurderer det som helt usannsynlig.</p> <p>– De har slitt ut sine militære styrker, og har ingen ressurser til en ny front. De har heller ikke vist vilje til å gå inn i andre land. Om ti år kan det være annerledes, men på kort sikt er det ingen fare for det, mener Friis.</p>	28.03.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
142	<p>Derfor vil Zelenskyjs flyforbudssone aldri komme på plass, mener Friis.</p>	18.03.2022	Rogalands Avis/ Dagsavisen	Ja	Ja	Eskalering
143	<p>Han tror ikke det er realistisk at Ukraina noen gang kan bli Nato-medlem etter at Russland invaderte landet. Russland har stilt ukrainsk nøytralitet som en av sine absolutte betingelser for å avslutte krigen.</p>	11.03.2022	ABC Nyheter	Ja	Ja	Annet

	– Det er ikke sannsynlig i overskuelig fremtid, mener seniorforsker Karsten Friis ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt.					
*144	Hvor sannsynlig er det at de 28 polske Mig-29-flyene vil bli satt inn i det ukrainske flyvåpenet, og hvordan vil det påvirke krigen? – Det er lite sannsynlig. Det blir krevende å få dem over grensen. Og sterke NATO-land mener man bør være forsiktig med å gi Ukraina den type våpen, da det i større grad kan oppfattes i Kreml som at NATO blander seg inn.	10.03.2022	ABC Nyheter	Nei	Nei	Annet
145	Tror du leveransen av norske våpen til Ukraina øker faren for russisk maktbruk mot Norge? – Det er det jeg ikke tror, sier Friis. Han påpeker at vi er i en situasjon der hele Europa gjør det samme: – Hvis vi må sette en kamp for våre verdier og demokrati opp mot det å pleie et naboland, er det liten tvil om hvor vi faller ned.	02.03.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Eskalering
146	Han tror Russland vil være såpass militært utslitt etter denne krigen at få land har noe å frykte – i alle fall på kort sikt.	01.03.2022	VG	Ja	Ja	Eskalering
147	Hvor lenge kan denne krigen pågå? – Det er vanskelig å si hvor lenge den første fasen med å vinne militært vil ta. Kanskje noen uker. Andre fase innebærer å holde på landet og eventuelt sette inn en Quisling-regjering. Men da er de helt avhengig av å ha russiske styrker stående der, akkurat som	25.02.2022	Nettavisen	Ja		Invasjon

	Quisling var avhengig av den tyske okkupasjonsmakten i Norge. Denne fasen kan vare i årevis. Ukraina står veldig alene. De får lite hjelp fra andre land, sier Friis.					
*148	Russland har ikke satt inn hovedstyrken sin ennå, så før eller senere vil ukrainske styrker tape, er jeg redd. Men en ting er å vinne en krig. Noe helt annet er å holde på et land etterpå hvor hele befolkningen er fiendtlig innstilt. Med mindre noe skjer, som at Kina griper inn og ber Russland stanse, eller at det blir et internt opprør i Russland – noe det ikke er noen indikasjon på – tror jeg Russland vil gjennomføre invasjonen.	25.02.2022	Nettavisen	Nei	Ja	Invasjon
149	Heller ikke seniorforsker Friis tror Nato vil svare militært på Putins angrep. – Jeg tror ikke det. Men Nato-land kan støtte Ukraina med militært utstyr, ta imot ukrainske flyktninger og ha økt forsvar på grensen	24.02.2022	Bergens tidende	Ja	Ja	Eskalering
150	Heller ikke Nupi-forsker Karsten Friis tror Putin vil nøye seg med Øst-Ukraina. – Jeg håper jeg tar feil. Men hvorfor har de oppmarsjert så store styrker rundt Ukraina hvis de bare skulle gå inn i utbryterregionene, spør Friis seg.	23.02.2022		Ja	Nei	Invasjon
151	Jeg tror ikke Ukraina vil gå med på noe kompromiss politisk. Det blir det samme som Norge under andre verdenskrig: Vi kapitulerte militært, men aldri politisk, sier Karsten Friis i NUPI.	05.02.2022	VG	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger

152	En full krig i Ukraina kan kanskje tvinge frem en endring, men det er langt fra sikkert, sier Friis til Agenda Magasin.	26.01.2022	Agenda magasin	50/50	Nei	Annet
153	Karsten Friis, seniorforsker ved Norsk utenrikspolitisk institutt (Nupi), mener at sannsynligheten for at Russland angriper nabolandet er mer enn 50 prosent.	14.12.2021	Forsvarets forum	Ja	Nei	Invasjon
154	Fredsforhandlinger har jeg ikke tro på, det kommer ikke til å skje – tilliten er så lav mellom partene, sier Friis til Dagsavisen.	13.04.2023	Dagsavisen	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
155	Jeg tror krigen vil være med oss lenge, i årevis, sier han.	24.04.2022	TV2	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
156	Alle tegnene peker mot at Russland sender inn styrkene sine.	14.01.2022	VG	Ja	Nei	Invasjon
*157	Vi våknet i dag til en helt ny realitet. Vi står nå mye nærmere en storskala invasjon av Ukraina. [Jf. tidligere uttalelse «Karen-Anna Eggen er forsker ved Institutt for forsvarsstudier og følger den sikkerhetspolitiske situasjonen øst i Europa tett. – Basert på talen går Putin langt i å legitimere en invasjon av hele Ukraina, mener Eggen.»]	22.02.2022	Adresseavisa	Ja	Nei	Invasjon
158	Selv om det ikke er sannsynlig at Russland vil gå inn i andre europeiske land, skaper det uro, ifølge Karen-Anna Eggen. Også i Finland og Sverige, som ikke er Nato-medlemmer.	24.02.2022	NRK	JA	Ja	Eskalering
159	Moldova: Eggen mener det er lite trolig at Russland, i hvert fall på nåværende tidspunkt og i nærmeste fremtid, har kapasitet til å kunne utføre en slik operasjon.	27.04.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Eskalering

160	Bli det regimeskifte: – Jeg vil ikke sette sparepengene mine på at Putin kommer til å forsvinne med det første, sier Karen-Anna Eggen, forsker ved Institutt for forsvarsstudier, til VG.	23.10.2022	VG	Ja	Ja	Regimestabilitet
161	Vil det bli fredsforhandlinger i Ukraina-krigen? Reelle fredsforhandlinger ligger langt fremme ennå. Først og fremst fordi det ikke er forhandlingsvilje hos noen av partene. Det vil si, Russland ønsker å forhandle ut fra en styrket posisjon, noe de ikke har nå på grunn av dårlige resultater på slagmarken.	27.12.2022	VG	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger
162	Vil Nato gå inn i krigen i Ukraina i 2023? – Lite trolig. Nato vil fortsette støtten til Ukraina, men er tydelig på at de ikke ønsker direkte involvering. Samtidig har Nato trukket en del røde linjer knyttet til mulig russisk sabotasje av kritisk infrastruktur og bruk av atomvåpen. I disse tilfellene vil Nato måtte svare og generalsekretær Jens Stoltenberg har sagt at muligheten for en direkte konfrontasjon mellom Russland og Nato finnes.	01.01.2023	Adresseavisa	Ja	Ja	Eskalering
163	Sjansen er framleis svært liten, og avgjerda om å sende stridsvognene til Ukraina vil ikkje utløse atommissil frå Russland, meiner ho.	26.01.2023	NRK	Ja	Ja	Atomvåpen
164	Men rent konvensjonelt er det trolig lite de kan gjøre nå på grunn av krigføringen og de store tapene i Ukraina. På kort sikt er det derfor mer sannsynlig at reaksjoner kommer i form av retoriske trusler og bruk av cyberdomenet eller andre ikke militære virkemidler	05.04.2023	Bergensavisen	Ja	Ja	Eskalering

	for å skape uro og usikkerhet og markere misnøye, sier Eggen.					
165	Selv om Putin og hans regime framstår svekket etter helgas avlyste kuppforsøk, tror ikke eksperter Klassekampen har snakket med på væpnet opprør, borgerkrig eller statskupp med det første. – Det er ikke umulig, men jeg ser ikke tegn på det med den informasjonen jeg har nå, sier Karen-Anna Eggen, forsker ved Institutt for forsvarsstudier. Hun påpeker at selv om Wagner-gruppas opprør var pinlig for Putin, var det ingen mektige aktører som åpent grep sjansen til å dolke ham i ryggen.	27.06.2023	Klassekampen	Ja	Ja	Regimestabilitet
166	Vil dette høge spelet gje Putin ein storkrig i Ukraina? Det kan hende.	28.01.2022	Dag og Tid	50/50	Nei	Invasjon
167	[Vil dette høge spelet gje Putin ein storkrig i Ukraina?] Det kan hende. Men skjer det vil Biden truleg måtte førebu seg på ein endå større krig mot Iran i Midtausten.	28.01.2022	Dag og Tid	Nei	Ja	annet
168	Hun tror likevel at det skal ekstremt mye til for at dette blir en konflikt mellom Russland og NATO.	10.03.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Eskalering
169	– Dersom krigen utvikler seg til å omfatte systematiske krigsforbrytelser, er spørsmålet hvor høyt i kommandostrukturen man kan gå i straffefølgelsen. Kan man bevise at ordrene kom fra høyeste hold? Det ville forbause meg veldig om juristen Putin har ordnet seg slik at han kan stilles til ansvar for det, sier hun.	20.03.2022	Aftenposten	Ja	Ja	Annet

	Som en illustrasjon nevner hun at den mest utlånte boken fra biblioteket i FN-bygningen, er om statslederens immunitet.					
170	Ofte går det først gjennom interne militære straffedomstoler. Hvis dette ikke fungerer vil det tas gjennom sivile domstoler. Først etter at disse stegene er gjennomgått vil det muligens tas videre til den internasjonale straffedomstolen. Det er vanskelig å se for seg at Putin havner i Haag, og det kan være grunn til å tro at også Russland gransker påstander om krigsforbrytelser i egne rekker.	22.03.2022	Dagbladet	Ja	Ja	Annet
171	Det kan hende at russerne velger generell mobilisering for å hindre det.	14.09.2022	Dagsavisen	50/50	Nei	Mobilisering
172	Ja, hvis Russland vinner det de vil ha i Ukraina. Men det er ikke sannsynlig.	24.09.2022	Klassekampen	Ja	Ja	Annet
173	Det er fullstendig urealistisk at Russland går med på å forhandle om en slik løsning, sier hun til NTB.	18.01.2023	ABC nyheter	Ja	Ja	Avslutning av konflikten, forhandlinger

B Utelatte prediksjoner

	Prediksjon	Dato	Kilde
1	Vladimir Putins taktikk har ifølge Julie Wilhelmsen ikke endret seg særlig. – Noen mener at prosjektet egentlig er å invadere Ukraina. Andre har ment at den russiske regjeringen har ønsket å få Vesten til å høre på Russlands krav. Jeg mener formålet har vært å skremme frem dette forhandlingsbordet, og disse ekstremt høye kravene om garantier, analyserer Wilhelmsen.	12.02.2022	VG
2	Forhandlinger virker urealistisk når Russland vil gjøre krav på store deler av Ukraina, mens ukrainerne er på offensiven for å gjenerobre land	03.01.2023	Vårt Land
3	– Kanskje de kunne forsøkt å selge inn russisk kontroll over Donbas og Krim som en slags seier, men det er selvfølgelig en annen part her, Ukraina. Zelenskyj har uttalt at de ønsker å ta tilbake kontroll over hele det okkuperte territoriet, inkludert Krim. Det er nærmest utenkelig at Kreml vil gi opp Krim, sier Wilhelmsen.	24.08.2023	Klassekampen
4	– Viser det som har skjedd de siste dagene, at de som mente at USAs påstander om en nært forestående russisk invasjon var overdrevne, tok feil? – Nei, for dette er jo ikke en invasjon. Dette er et annet maktgrep. Den invasjonen USA har snakket om, har jo handlet om at Russland skal gå inn i Ukraina med tropper fra flere kanter, helt til Kyiv, sier Wilhelmsen.	23.02.2022	Klassekampen
5	De peker begge på at det er vanskelig å se en rask militær seier. Forhandlinger virker urealistisk når Russland vil gjøre krav på store deler av Ukraina, mens ukrainerne er på offensiven for å gjenerobre land.	03.01.2023	Vårt Land
6	Det mest realistiske scenarioet er at krigen fortsetter, med høye kostnader, menneskelig og økonomisk, sier Nupi-forsker og Russland-ekspert Julie Wilhelmsen.	03.01.2023	Vårt Land
7	Seniorforsker Julie Wilhelmsen ved NUPI mener at det nå virker å være vanskeligere å komme til en forhandlingsløsning mellom Russland og Ukraina enn det var i vår, noe forsvarssjef Eirik Kristoffersen sier seg enig i. – Det er ingen vilje til å inngå kompromiss på noen side. Tidligere president Dmitrij Medvedev har nettopp uttalt at selv om Ukraina skulle droppe sin formelle søknad om Nato-medlemskap, vil det ikke være nok for Russland, sier Wilhelmsen til Dagbladet. – Vil fortsette	03.09.2022	Dagbladet

	– De kommer til å fortsette sin militærkampanje til målet er nådd. Selv om det fremdeles er uklart akkurat hva dette målet består i nå, og det kan tenkes å være «begrenset» til å omfatte Donbas, Krim og kanskje ei «landbru» sørøstover til Krim, vil Moskva aldri akseptere et tap av Krim.		
8	Wilhelmsen på Nupi tror misnøyen med Putins regime vil øke fremover, men hun tviler på at det vil komme til syne gjennom i gatene, så lenge myndighetene slår hardt ned på opposisjon.	05.03.2023	
9	Wilhelmsen seier til NTB at det er eit sannsynleg scenario av Kreml no vil eskalera krigen. Ei eskalering kan ta ulike former, meiner Wilhelmsen, og peiker på framleis eller aukande «terrorbombing», opprusting og mobilisering. Og: Atomvåpen.	27.01.2023	Vårt Land
10	De peker begge på at det er vanskelig å se en rask militær seier. Forhandlinger virker urealistisk når Russland vil gjøre krav på store deler av Ukraina, mens ukrainerne er på offensiven for å gjenerobre land.	03.01.2023	Vårt Land
11	Den russiske invasjonen har møtt betydelig motstand fra ukrainske styrker. Likevel er det trolig et spørsmål om tid før Kyiv faller – i større grad enn om det skjer. Det tror sjefsforsker Tor Bukkvoll ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). – Det er ikke snakk om at russerne stopper før de har tatt Kyiv – da må de i så fall bli stoppet, sier han til Dagbladet.	27.02.2022	Dagbladet
12	– Finnes det overhodet en mulighet for at krigen ender på forhandlingsbordet i løpet av 2023, Bukkvoll? – Det er stor fare for at dette kan gå inn i 2024, eller enda lengre. Det står på viljen til hvor mye man er villig til å ofre på begge sider. Akkurat nå er viljen ganske stor på begge sider for å vinne, men Russland kan i prinsippet gi opp når som helst uten at landet deres går «ad undas». For Ukraina handler det om å kjempe eller dø. Det er en fryktelig tanke for dem å bli okkupert av Russland. I en angrepskrig vil nesten alltid forsvareren være mer motivert.	26.01.2023	Dagsavisen
13	Det er det verste scenarioet ser det ut som [jf. uttalelsen over med tre scenarier].	24.02.2022	Finansavisen
14	Bukkvoll tror ikke at en forhandlingsløsning er nær, men at det vil presse seg fram på grunn av krigens gang etter hvert. – Det er mulig det er optimistisk, men jeg ser ikke bort fra at det kan skje før sommeren. Mest fordi det ikke ser ut som at Russland har nok reservestyrker til å få den militære seieren de ønsker, selv med et redusert mål. I tillegg tror jeg sanksjonene kan få en effekt. Ifølge artikkelen i Meduza er det betydelig frykt for sanksjonene i Kreml, sier Bukkvoll.	01.04.2022	Dagsavisen

15	Og det er ikke overhengende sannsynlig at de vil med det første. Bukkvoll peker på at jo færre som evakueres fra verket, jo bedre er det for Russlands del.	28.04.2022	Dagbladet
16	At den ukrainske motoffensiven skal mislykkes helt, er ifølge Bukkvoll det minst sannsynlige scenarioet.	24.08.2022	Inyheter
17	Bukkvoll forventer at Ukraina fortsatt vil ha noe fremgang i de nordlige og østlige delene av landet. – Det er mest fordi Russland har de dårligste styrkene sine i Luhansk fylke, mens det er en liten russisk fremgang i Donesk. Jeg tror vi vil få se mye og hardere kamper fremover, men ikke mye bevegelse langs frontene. Det skyldes rett og slett været. Høstregnet fører til gjørme, noe som gjør det vanskelig for kjøretøy på hjul å bevege seg. Vi ser også at russerne er i ferd med å gå i forsvarsmodus. Ukraïnerne ønsker heller ikke å forhaste seg i sine motoffensiver. De safer rett og slett mer for å unngå strategiske tabber. Hvis de går for fort fram risikerer de å miste mye folk. Det kan straffe seg. Da vil de heller ikke kunne sikre det territoriet de har gjenerobret, påpeker sjefsforskeren ved FFI.	06.11.2022	ABC Nyheter
18	– Neste år blir avgjørende. Jeg tror krigen vil gå en av to veier i 2023, og at året kan gi oss en klarhet på hvor det bærer. Enten får vi en avklaring og til og med slutt på krigen neste år, eller så har den kjørt seg fast og vil vare i flere år framover. Det kan fort bli det siste. Det kan skje hvis Ukraina fortsatt får vestlig støtte, men ikke nok til at de får et stort gjennombrudd, og hvis Russland har lav moral blant styrkene og lav produksjon av våpen, men at ingen av delene kollapser helt.	21.12.2022	Dagsavisen
19	Til tross for meldingene om angrep: Sjefforsker Tor Bukkvoll ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), avviser at det vi nå ser er starten på en ventet ny russisk storoffensiv. – Ingenting tyder på det. Det har gått rykter i russiske sosiale medier at Kreml har gitt ordre om at hele Donbas fylke skal tas før nyttår. Men det er helt utelukket, sier Bukkvoll.	29.12.2022	Aftenposten
20	– Hvor er det mest sannsynlig at Ukraina vil sette inn en ny storoffensiv? – Det er spesielt to steder Ukraina har gått ut med antydninger om nye offensiver. Det ene er ved Kremminna i Luhansk. Hvis de klarer å ta betydelige deler av Luhansk, så kutter de samtidig de russiske forsyningslinjer nordfra. Det de fleste om, er Zaporizjzja, Melitopol og ned til Azov-havet. Der er det ikke så himla langt å rykke fram. Hvis ukrainske styrker skulle de klare det vil de også ha omringet de russiske styrkene øst for Kherson. Men klarer de å gå ned dit, kan de stenge landkorridoren til Krim, påpeker Tor Bukkvoll.	14.01.2023	ABC Nyheter
21	– Hvor og når tror du offensiven vil komme? Flere eksperter har antydning at ukrainske styrker vil prøve å kutte den russiske okkupasjonsstyrken i to, og på den måten isolere Krimhalvøya og de okkuperte områdene i sør fra øvrige russiske styrker i nord?	02.04.2023	ABC Nyheter

	<p>– Ja, det er et scenario som de fleste tenker er sannsynlig. Både ukrainske og vestlige eksperter snakker om det. Men ingen vet hvor eller når det vil skje. Det kan tenkes at Russland kraftsamler sine styrker i sør for å unngå det, og da kan vi få en situasjon som ligner på den som oppsto ved Kharkiv i september i fjor da Ukraina lyktes med sin lynoffensiv. Det virker logisk dersom Ukraina vil forsøke å kutte de russiske forsyningslinjene til Krimhalvøya. Det vil i så fall være en militærstrategisk og politisk propagandaseier, mener Bukkvoll, og tilføyer:</p> <p>– Men Ukraina kan også finne på noe helt annet. Hvis de har mulighet til å overraske russerne vil det være mest effektivt. Derfor gjør de alt for at russerne ikke kan være helt sikre på hvor de slår til, sier sjefsforsker i FFI, Tor Bukkvoll.</p>		
22	Putin vil sannsynligvis lansere en ny mobilisering, men han vil nok gjøre det så stille som mulig. Det kan være risikabelt, hvis mobiliseringen fremstår som at Putin lurer det russiske folket.	15.02.2023	Finnmark Dagblad
23	<p>Kan Tsjubajns avhopp få ballen til å begynne å rulle?</p> <p>– Det kan være tilfelle, men jeg forventer ikke at de mest sentrale skikkelsene rundt Putin forlater skuta. De har gjort seg skyldige i den forferdeligheten som pågår. Det er også vanskelig å tro at personer som har bygget opp hele karrieren rundt Putin plutselig nå vil skifte side og satse på noe helt annet, sier Godzimirski til Dagbladet.</p>	25.03.2022	Dagbladet
24	<p>En er at de snakker sammen, men ingenting skjer etterpå. En annen er at de finner løsninger som gjør at de russiske soldatene på grensen til Ukraina trekker seg tilbake. En tredje er situasjonen blir verre fordi de ikke klarer å bli enige om noen ting, og at Putin da vil gå hardt inn mot Ukraina og man får en fullskala krig i hjertet av Europa, sier Godzimirski.</p> <p>Han mener det er svært vanskelig å spå hvilke vei det faktisk går ettersom man ikke vet om den stadig økende mengden russiske soldater langs grensen er en fryktkampanje der Putins mål er å styrke sin egen forhandlingsposisjon for å oppnå politisk gevinst, eller om en invasjon faktisk er et reelt alternativ for den russiske presidenten.</p>	07.12.2021	VG
25	Hvis olje- og gasstilførslene fra Russland skulle stoppe opp, må vi regne med at olje- og gassprisene stiger. Det vil smitte over på det norske markedet, i form av betydelig høyere strømpriser.	26.02.2022	VG
26	Dersom Kina ikke hjelper til med militær bistand, og russerne fortsetter å dyttes tilbake av ukrainske styrker, er det mest sannsynlige utfallet av konflikten at landene møtes for å prate sammen. Slik kan det oppstå en fredsavtale som vil kunne få slutt på krigen, avslutter han.	21.03.2022	Fredrikstad Blad
27	Som jeg pleier å si; i krig og kjærlighet og russisk politikk er alt mulig. Jeg tror ikke russerne har veldig stor interesse av å ta Moldova, men hvis de ser at det er mulig å oppnå noe der uten altfor store	29.04.2022	TV2

	<p>kostnader, kan de prøve seg, sier Godzimirski.</p> <p>– Jeg tror imidlertid ikke det ligger på toppen av den russiske agendaen – det er å skaffe kontroll over Donbas og drive ukrainske styrker vekk derfra, slik at Putin kan presentere det som en seier.</p>		
28	<p>Putin erklærer en fullskala krig, og igangsetter en bred mobilisering der alle tilgjengelige ressurser settes inn for å vinne krigen.</p> <p>– Det siste scenarioet er det dystreste sett fra et vestlig eller ukrainsk ståsted. På lang sikt vil det også ha negative konsekvenser på russisk side, på grunn av større menneskelige tap, ødeleggelser og tap av omdømme, sier Godzimirski til Dagbladet.</p> <p>– Hva er mest sannsynlig?</p> <p>– Jeg tror at krigen kommer til å fortsette i samme spor. Det er i hvert fall det som indikeres fra Kreml.</p>	05.05.2022	Dagbladet
29	<p>Godzimirski beskriver situasjonen som utfordrende, men tror ikke det blir aktuelt for Norge å innføre energibesparende tiltak på grunn av landets ressurser.</p>	30.07.2022	VG
30	<p>Åtland ser ikke for seg at Ukraina kan godta noen avtale hvor de mister Odesa, og dermed all tilgang til kysten. NUPI-forsker Jakub M. Godzimirski ser heller ikke for seg noen slik avtale.</p> <p>– Det tror jeg ikke kommer til å bli akseptert av Ukraina, sier Godzimirski</p>	16.03.2023	NRK
31	<p>For bare en uke siden varslet Institute for Study of War (ISW) at russiske styrker forberedte en stor-offensiv øst i Ukraina.</p> <p>Allerede to dager senere meldte ISW at storoffensiven var i gang, og at russiske styrker hadde gått til angrep flere steder langs fronten i øst.</p> <p>– Forsterkningene vi ser nå er en del av den antatt pågående offensiven, og det testes nå for svakheter langs frontlinjen, sier Røseth.</p> <p>Det er ikke usannsynlig at russiske styrker vil forsøke å bryte gjennom ved leirene, avslutter han.</p>	15.02.2023	TV2
32	<p>I månedene fremover venter Røseth at Ukraina vil starte en motoffensiv.</p>	21.12.2022	VG
33	<p>Ukraina kan i teorien velge å krysse elva Dnipro fra Kherson for å fortsette offensiven i resten av fylket, eller forsøke å sette inn en offensiv mot russisk-okkuperte områder i Donbas, men både Dalhaug og Røseth mener det er mindre sannsynlig.</p> <p>– Du angriper fienden der den er svak, for å stresse fienden og ta tilbake territorium, sier Røseth.</p>	16.12.2022	Dagbladet
34	<p>Til tross for vestlige sanksjoner og fordømmelse, mener flere av ekspertene TV 2 har snakket med den siste uken, at det er lite sannsynlig at Putin vil stoppe invasjonen før han har oppnådd militære resultater.</p>	05.03.2022	TV2

35	Røseth tror ukrainerne fortsatt har mye å gå på, og at de kan forhindre en omringing av Kyiv. De har mye å tape på å inngå kompromisser så lenge de klarer å holde stand, sier han.	17.03.2022	Bergens Tidende
36	Etterretningsekspert Tom Røseth ved Forsvarets høyskole tror vi kan vente oss enda verre scenarioer fra Mariupol. – Byen har vært utsatt for massiv bombing over lang tid. Vi vil trolig se større sivile tap der enn rundt Kyiv, der Butsj ligger. Det er illevarslende hva som kan vente av sivile tap, sier han.	04.05.2022	Bergens Tidende
37	Fredsforhandlinger er altså ute av bildet. Krigshandlinger med sterk vestlig våpenhjelp og langt mer dedikerte stormakter er det som vil skje framover. – Dette får konsekvenser for krigshandlingene, ved at vi vil se veldig sterk vestlig støtte for Ukraina, mens Russland kommer til å fortsette å fylle på med styrker, og kanskje se seg nødt til å mobilisere bredt i befolkningen. Da vil krigen få ny dimensjon, og vare veldig lenge, sier Røseth, og legger til: – I et slikt scenario får vi en massiv krig	04.05.2022	Dagbladet
38	Til tross for lite russisk fremgang og stor slitasje på både russiske og ukrainske styrker, tror verken Røseth eller Paulsen krigen er i ferd med å ta slutt.	04.05.2022	Bergens Tidende
39	Som Budanov har Røseth lite tro på at det blir en diplomatisk løsning. – Forhåpentligvis blir det en forhandling, men ingen av partene viser vilje til det, i hvert fall ikke Moskva, avslutter han.	04.05.2022	Dagbladet
40	Selv om det vil bli vanskelig, er det ikke utenkelig at Ukraina gjenoppstår med grensene som var internasjonalt anerkjent før invasjonen i 2014. – Hvis Russland kollapse militært eller politisk, kan det være en mulighet gitt at ukrainerne får veldig sterk våpenstøtte. Faren ved dette er at Russland kan velge å forsvare sine posisjoner i Krim og Donbass i ytterste konsekvens med atomvåpen, sier han.	24.05.2022	tv2
41	Det har de mulighet til, gitt at ukrainerne fortsetter å kjempe såpass motivert og at de store våpenleveransene fra Vesten vedvarer, sier han.	24.05.2022	TV2
42	Samtidig kan man kanskje snu på dette og si at Bangladesh-påstanden vil kunne fungere som dekke for at Serbia trosser Russland ved å selge våpen til Ukraina? – Ja, jeg kan ikke utelukke det, men jeg tror ikke den serbiske regjeringen vil ta den risikoen. (Vil Serbia gi/selge våpen til Ukraina?)	27.07.2022	TV2

43	Russland vil fortsette å angripe med missiler og raketter over hele Ukraina, så kapable luftvern for å sikre storbyer og kritiske samfunnsfunksjoner er derfor essensielt i tiden fremover, sier Tom Røseth, som er førsteamanuensis og hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høyskole.	11.10.2022	TV2
44	Ukraina kan også være bedre rustet for et angrep fra nord nå enn tidligere i krigen. I tillegg til bedre selvtillit har de også fått store mengder med militærutstyr og våpen fra vestlige allierte. Dette er Putin og Lukasjenko klar over, tror Røseth. – De har allerede kjempet med store styrker der og tapt. Det er lite sannsynlig at dette vurderes seriøst i Moskva og Minsk, understreker han.	18.10.2022	Aftenposten
45	Om aktuell tale: Han tror i tillegg at Putin kan komme til å annonsere endringer og justeringer i strategi. – Han kommer mest sannsynlig til å forplikte Russland til en langvarig krig mot Ukraina, sier Røseth.	21.12.2022	Dagbladet
46	Der forventer man at det snart blir gjort forsøk på gjennombrudd, sier Røseth.	16.02.2023	VG
47	Det kan være at han kommer inn på ytterligere mobilisering. Det er ikke noe man kan utelukke, men det vil i så fall mest sannsynlig handle om litt lengre frem i tid, forteller Røseth.	21.02.2023	TV2
48	Den russiske krigsmaskinen har vist hva den kan og den har ikke vært overbevisende. At det skal endres og at de skal få stor suksess på slagmarken er lite sannsynlig, sier	02.03.2023	Dagbladet
49	Hovedlærer i etterretning ved Forsvarets høyskole Tom Røseth tror ukrainske styrker vil prøve å slå en kile mellom Krim og Donbas-regionen. – Om offensiven lykkes, vil de hindre forsyninger mellom de russiskokkuperte områdene i sør og øst og svekke Russlands kontroll over Krim.– Kan de klare det? – Ja, hvis de får tilstrekkelig med stridsvogner og panserkjøretøyer, sier Røseth.	16.03.2023	VG
50	Etterretningsekspert Røseth tror det bare er et spørsmål om tid før Prigozjin er nødt til å bukke under for presset og signere kontraktene. Før fristen går ut 1. juli, venter han enda flere offentlige utspill fra Prigozjin.	16.06.2023	Dagbladet
51	Det anses som mer sannsynlig at en eventuell russisk invasjon kommer fra Kharkiv, nord i Ukraina, via den annekterte Krim-halvøya i sør og eventuelt fra Svartehavsflåten, har Ydstebø tidligere forklart til VG.	22.01.2022	VG
52	Ydstebø sier at Russland trolig kommer til å fortsette med terrorbombing, men at det ikke gjør annet enn å styrke den ukrainske motstanden og vestlig støtte.	27.01.2023	Bergens Tidende
53	Oberstløytnant Palle Ydstebø tviler på at det framover vil være regelmessige flyangrep fra russisk side.	21.02.2023	Dagbladet

	– Det er rett og slett fordi luftvernet på begge sider er såpass godt og tett at risikoen for å bli skutt ned når du kommer med kampfly inn over frontlinjen er ekstremt høy, sier Ydstebø til Dagbladet TV.		
54	Ydstebø forklarer at atomvåpen kun er egnet til avskrekking, for dersom russerne bruker slike, så vil krigen raskt komme helt ut av kontroll. – Russland har hele tiden raslet med atomsabelen, for å skremme Vesten. Men vi har mindre av dette i det siste. Kina har fungert modererende på akkurat det feltet, sier Ydstebø.	21.02.2023	Bergens Tidende
55	Opptil 40 000 nyopplærte ukrainske soldater skal nå stå klare til kamp, utstyrt med militærmateriell fra Nato og trent opp av vestlige instruktører. – Ukraina vil nok ikke starte en motoffensiv før disse soldatene er klare, i alle fall. Det vil også avhenge av om bakken har tørket skikkelig, fordi du trenger et tørt underlag for å kunne manøvrere med store panserbrigader, sier hovedlærer på Krigsskolen, Palle Ydstebø.		
56	Det er veldig lite sannsynlig at Russland vil klare å gjennomføre større angrepsoperasjoner og ta mye terreng. De vil fortsatt være i stand til å foreta enkle oppgaver, men ikke mer enn det. Det som er interessant nå er om de har reserver i bakhånd som kan gjennomføre større manøvre.	26.04.2023	ABC Nyheter
57	Karlsen, som er hovedlærer i strategisk kommunikasjon, sier at han ser fire mulige årsaker til Russlands militære opptrapping ved grensen, og understreker samtidig at den ene forklaringen ikke utelukker den andre. Russland utøver en brutal form for forhandlingsteknikk, der de bruker militært press for å oppnå politiske mål. Russland bruker konflikten med Ukraina innenrikspolitisk for å vedlikeholde et fiendebilde der USA og NATO rykker stadig nærmere. Russland bedriver kontinuerlig villedning mot Vesten, i nordområdene, ved Baltikum og Svartehavet, med øvingsaktiviteter som ligner på krig, slik man gjorde mot Tsjekkoslovakia i 1968 og Georgia i 2008. Det gir kort varslings tid og handlefrihet hvis de vil gjennomføre offensiver senere. Russland har bestemt seg for å gjennomføre en militær operasjon mot Ukraina, sannsynligvis en begrenset operasjon. I så fall har de gitt opp tilnærmingen mot Vesten og Ukraina og velger å slå til nå før landet snur seg enda mer vestover. Motivasjonen vil være at Ukraina tilhører Russlands innflytelsesfære, og at et politisk og økonomisk vellykket Ukraina på sikt vil gjøre det helt åpenbart at Russlands politiske modell er fallitt. Det vil direkte undergrave Kreml internt i Russland.	26.11.2021	TV2
58	Friis har på sin side ingen tro på at en vellykket, ukrainsk offensiv vil tvinge Russland til forhandlingsbordet.	12.05.2023	NTB

	– Putin er ikke interessert i det. Det han frykter aller mest, er et demokratisk Ukraina som søker seg mot Nato og EU. Jeg kan ikke se for meg at han ønsker fred, og ukrainerne vil ikke kompromisse på frigjøringskampen, sier Friis.		
59	Russland kommer ikke noe særlig lenger på bakken nå. De kan ta en kilometer her og der, men ikke noen store landområder, tror Friis.	13.04.2023	Dagsavisen
60	Ukraina har forsvart seg overraskende godt, og vil sannsynligvis kjøre i gang en offensiv i løpet av noen måneder for å ta tilbake mer territorium.	24.02.2023	Dagsavisen
61	Det er ingen som kommer til å stoppe Sverige og Finland. Den politiske omkostningen er det ingen som vil påta seg, slik verden er nå, sier forsker Karsten Friis ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt (Nupi) til NTB.	08.05.2022	NTB
62	Også Friis tror krigen kan være starten på slutten for Putin-regimet i Russland. – Denne krigen kan ikke Russland vinne. De kan vinne militært ja og knuse det ukrainske forsvaret, men befolkningen er såpass fiendtlig innstilt at de ikke vil klare det som okkupasjonsmakt. Det vil kreve enorme ressurser å okkupere Ukraina. De vil på sikt knekke ryggen både militært, politisk og økonomisk. Dette kan være begynnelsen på slutten for Putin-regimet, sier seniorforskeren.	03.03.2022	Adresseavisen
63	Det er et angrep på veldig mange fronter. Ofte kan det være litt for å svekke motstanderen som ikke vet hvor hovedstøtet kommer, så det kan være taktisk også, men jeg blir ikke overrasket om de går på Kyiv, sier Friis.	25.02.2022	E24
64	Jeg tror Russland vil krige til de har tatt kontroll på Kyiv og satt inn et regime som støtter Moskva. Så får vi se hva de gjør etter det, svarte Friis.	24.02.2022	NRK
65	Jeg er bekymret for at det blir et angrep innen en ukes tid. Men om ikke det har skjedd da, begynner tiden å løpe ut for Kreml. Det er grense for hvor lenge du kan ha soldater fra andre deler av landet boende i teltleirer. Så får vi virkelig håper at de tar diplomati-spolet seriøst i stedet. Denne situasjonen er jo helt uprovosert og unødvendig, og kun skapt av Russland selv, sier Nupi-forsker Karsten Friis til ABC Nyheter.	21.02.2022	Dagbladet
66	Nå er det krig i Europa. Dette er en de facto okkupasjon, selv om vi ikke har oversikt nå over den videre utviklingen. Vladimir Putin vil ha kontroll over Ukraina og sette inn et russiskvennlig styresett. Alt han sier nå, peker mot det. Det er ikke noe å lure på lenger, mener Eggen	24.02.2022	Dagsavisen
67	Reelle fredsforhandlinger ligger langt fremme ennå. Først og fremst fordi det ikke er forhandlingsvilje hos noen av partene. Det vil si, Russland ønsker å forhandle ut fra en styrket posisjon, noe de	01.01.2023	Adresseavisa

	ikke har nå på grunn av dårlige resultater på slagmarken. Russland krever derfor at de kun vil forhandle hvis okkupert territorium anerkjennes som russisk. Samtidig tyder alt Russland gjør på slagmarken at de på ingen måte har tenkt å gi seg og at de opprinnelige målene om kontroll over Ukraina og utradering av Ukrainas militære består. Fra ukrainsk side er beskjeden at de ikke forhandler om ukrainsk territorium, i tillegg har de momentum og overtak på nåværende tidspunkt og vil forsøke å befri mest mulig av okkuperte områder. De har heller ikke særlig grunn til å stole på at Russland holder det de lover i eventuelle forhandlinger		
68	– Jeg er ikke overrasket hvis Russland vil prøve å komme nye våpenforsyninger til Ukraina i forkjøpet, men blir overrasket om storoffensiven er i gang nå, sier hun til VG.	02.02.2023	VG
69	– Spørsmålet er om Russland har kapasitet nå til å sette i gang en større offensiv. Hvis «ganske snart» betyr innen to måneder, så er jeg med på analysen, sier hun.	02.02.2023	VG
70	Russland-forsker Karen-Anna Eggen mener at Ukraina trolig vil prestere bedre enn Russland i sin offensiv.	04.04.2023	VG
71	Jeg er ganske pessimistisk om vi ser på situasjonen i Jemen og Syria. Et rettsoppgjør kommer trolig på et eller annet tidspunkt. Men dessverre tviler jeg på at utsulting av sivilbefolkningen kommer til å inngå i straffegrunnlaget. Det er et problem: Vi har noe som er moralsk forkastelig og forbudt i folkeretten, men hvor det samtidig er svært vanskelig å få ansvarliggjort de skyldige, sier hun.	03.02.2023	Forskning.no

Om FFI

Forsvarets forskningsinstitutt ble etablert 11. april 1946. Instituttet er organisert som et forvaltningsorgan, med særskilte fullmakter underlagt Forsvarsdepartementet.

FFIs formål

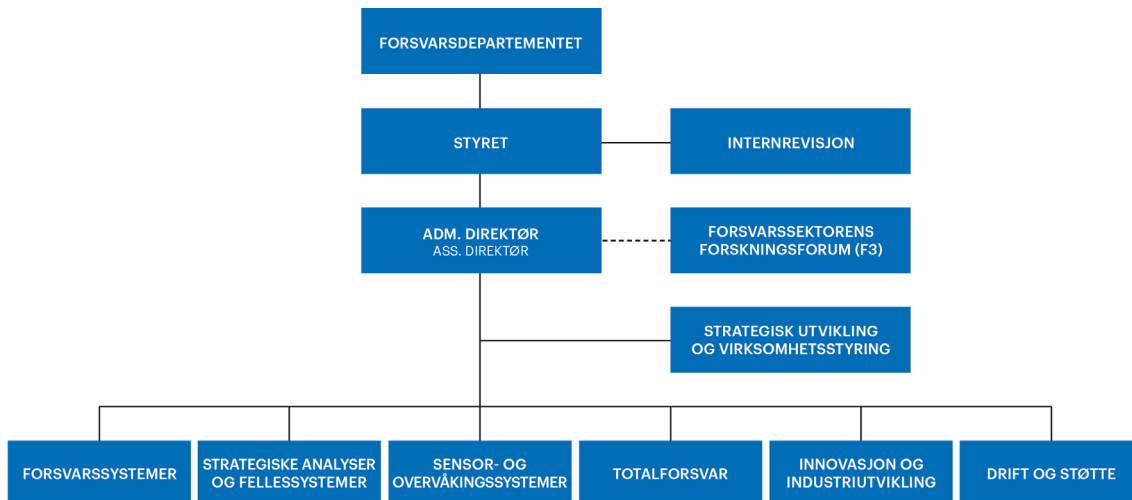
Forsvarets forskningsinstitutt er Forsvarets sentrale forskningsinstitusjon og har som formål å drive forskning og utvikling for Forsvarets behov. Videre er FFI rådgiver overfor Forsvarets strategiske ledelse. Spesielt skal instituttet følge opp trekk ved vitenskapelig og militærteknisk utvikling som kan påvirke forutsetningene for sikkerhetspolitikken eller forsvarsplanleggingen.

FFIs visjon

FFI gjør kunnskap og ideer til et effektivt forsvar.

FFIs verdier

Skapende, drivende, vidsynt og ansvarlig.

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Postboks 25
2027 Kjeller

Besøksadresse:
Kjeller: Instituttveien 20, Kjeller
Horten: Nedre vei 16, Karljohansvern, Horten

Telefon: 91 50 30 03
E-post: post@ffi.no
ffi.no

Norwegian Defence Research Establishment (FFI)
PO box 25
NO-2027 Kjeller
NORWAY

Visitor address:
Kjeller: Instituttveien 20, Kjeller
Horten: Nedre vei 16, Karljohansvern, Horten

Telephone: +47 91 50 30 03
E-mail: post@ffi.no
ffi.no/en